

PRIMORSKI DNEVNIK

Plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 50 (8452)

TRST, četrtek, 1. marca 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

V OZRAČJU OSTRIH SPOROV PARIŠKA KONFERENCA O VIETNAMU

Hanoi in ZRV zahtevata od Američanov naj spoštujejo določila o premirju

Kmalu novi pogovori o osvoboditvi ameriških pilotov - ZDA grozijo s prekinitvijo umika čet - Konferenca se danes nadaljuje

PARIZ, 28. — Temni oblaki, ki so se nenadno zgrnili nad pariško mednarodno konferenco o Vietnamu, so se v zadnjih urah nekoliko razpršili, ostaja pa občutek, da so mirovni sporazumi tako šibki, da bi ne vzdržali novega udarca. Dejansko se je danes v poznih jutranjih urah zdelo, da konferenca ne bo mogla izpolniti svojih nalog in da bo celo zamrznjeno izvajanje pariških sporazumov. Začelo se je s severovietnamskim sporočilom, da so odložili osvojitve nove skupine ameriških vojnih ujetnikov zaradi nenehnih napadov na predstavništva Hanoi in južnovietnamske revolucionarne vlade v različnih nadzornih komisijah. ZDA so takoj reagirale: sam zunanji minister Rogers je sporočil, da se ne bo več udeleževal pariške konference, če Severni Vietnam ne bo osvobodil ujetnikov v predvidenem roku. Konferenca je bila res prekinitva, medtem ko so

se danes zjutraj na Aveniji Kleber srečali štirje zunanji ministri, ki so podpisali pariške sporazume: sam Rogers, Tran Van Lam za Saigon, Duy Trinh za Severni Vietnam in Nguyen Thi Binh za revolucionarno vlado. Ko so se zasedali, je prišla iz ZDA neuradna vest, da je Nixon ukazal ustaviti program umika ameriških vojakov iz Vietnama kot povračilni ukrep, ker ni Hanoi osvobodil predvidenega števila pilotov. Glasnik Hanoi na pariški konferenci je tedaj uradno sporočil, da bo njegova vlada redno nadaljevala z osvojitvami pilotov, če bodo po osebovanjem pilotov, bržko bo rešeno vprašanje osebne varnosti članov nadzornih komisij. Ko je izhoda iz nastalega položaja, je glasnik Bele hiše dal uradno sporočilo, da je Severni Vietnam »izrazil pripravljenost na razgovore z ZDA o osvoboditvi vojnih ujetnikov ter dal zagotovila, da bodo vsakomur ujetniku osvobojeni v predvidenem roku 60 dni.

Uradno poročilo Bele hiše ne pomeni mnogo, daje pa razumeti, da tako ZDA kot Severni Vietnam ne nameravajo zaostri spora ter praktično onemogočiti izvajanje določil pariških sporazumov. Dejansko pa se bo konferenca v Parizu jutri redno nadaljevala ter se bo verjetno zaključila v petek, kot je bilo predvideno. Tudi v pripravi končnega dokumenta je nastalo nemalo težav, predvsem zaradi stališča Saigona, ki nikakor neče, da bi dokument omenjal revolucionarno vlado kot enakopravno sodelujočico, vendar kaže, da delo komisije, ki pripravlja dokument, dobro napreduje ter bi se moralo zaključiti v prihodnjih dneh. Težave, ki so nastale v Parizu, so samo odraz napetosti, ki vlada v Južnem Vietnamu, kjer »ekolesje miru« nikakor neče steči. Delegacija južnovietnamske revolucionarne vlade v štiristranski vojaški komisiji je danes uradno protestirala, ker so saigonska letala bombardirala področje, kjer so delovali predstavniki ZRV in nadzorni komisiji. Radio Hanoi pa je sporočil, da so člani saigonske policije pripravili zasedo skupini predstavnikov ZRV ter ubili štiri častnike ter dva ranili. Do incidenta je prišlo v nedeljo blizu Dalata. Na drugi strani pa Saigon in Američani obtožujejo Hanoi in ZRV, da naj bi postavila raketne baze blizu Khe Sana in s tem kršila določila pariških sporazumov.

lijansko delegacijo je vodil podtajnik za zunanje zadeve Pedini, sovjetsko pa namestnik ministra za zunanjo trgovino Komarov. Med obiskom v Italijo so Komarova in člani sovjetske delegacije sprejeli predsednik vlade Andreotti, zunanji minister Medici in ministri pristojnih resorjev.

Podpora časnikom za nakup papirja

RIM, 28. — Poslanska komisija za notranje zadeve je danes odobrila na zakonodajni ravni zakon, ki podpre italijanskim časopisom. Določeno vsoto bodo izročili vse državnim ustanovam za celulozo in papir za leto 1972, ki jo bo uporabila za prispevke založniškim podjetjem pri nabavi papirja za tiskanje časnikov.

Pred volitvami v Franciji

Volilna kampanja v Franciji gre h kraju. Prihodno nedeljo, 4. marca, bo prvi krog parlamentarnih volitev, naslednje nedeljo pa bodo na vrsti balote med kandidati, ki bodo v posameznih okrožjih prejeli največ glasov. Po zadnjih rezultatih preiskav javnega mnenja naj bi združena levica prejela na volitvah 45 odstotkov glasov, vladna koalicija 37, reformisti pa od 15 do 18 odst. Na sliki: sin socialističnega voditelja Mitterranda lepi manifeste z očetovo sliko po ulicah St. Etiennea

Mitja Ribičič o X. kongresu ZKJ

(Od našega dopisnika)
LJUBLJANA, 28. — Radio in televizija Ljubljana sta objavila intervju s članom predsedstva ZKJ Mitjo Ribičičem o rogovostih, ki jih je pričakovati od prihodnjega kongresa ZKJ na področju zunanje politike Jugoslavije.

Mitja Ribičič je dejal, da bo največja pomembnost kongresa v tem, če bo odprl nove perspektive in nova pota za krepitev mednarodnega položaja socialistične Jugoslavije in naroda Jugoslavije zagotovil obdobje večje varnosti, kar hkrati pomeni pogoj za hitrejši gospodarski in kulturni napredek države.

Ta perspektiva je odvisna od naše notranje trdnosti, je dejal Ribičič, in od naše sposobnosti predvidevanja dogodkov ter ocenjevanja, v kakšno smer pojde razvoj našega sveta, kaj bo usmerjalo zavest človeštva v njegovem boju za svobodno združevanje ljudi in narodov. Odvisno bo od tega, na katere napredne sile se bomo v prihodnje oslanjali in če se ne bomo pustili odiniti na obrobje mednarodnega dogajanja, kar tudi do zdaj ni nikomur uspelo, je dejal Ribičič. Na vseh povojnih kongresih je dobila v razpravah zunanja politika enakopravno mesto in ti kongresi so zaradi njihovega programskega in strateškega značaja vzbujali pozornost sveta: peti kongres zaradi našega odpora Staliru, šesti zaradi novega imena in vloge partije v odnosu do države, sedmi zaradi programa, osmi in deveti zaradi graditve nove gospodarske in samoupraviteljske družbe in zaradi razglasitve načel, na katerih morajo temeljiti odnosi med socialističnimi državami. Deseti kongres, je dejal Ribičič, bo moral, kar zadeva zunanje politično področje, zelo poudariti našo reuversnost, taka politika božje prostora imperialističnim in hegemonističnim težnjam in pomeni našo poglavitno smer v zunanje politični dejavnosti. V politiki neuvrščenosti se naša razredna stališča spajajo z načeli o enakopravnosti narodov v enotno zunanje politično akcijo.

Smo ena izmed redkih delavskih partij, je nadaljeval Ribičič, ki si je zaradi svoje doslednosti pridobila velik ugled po svetu. Razredni kompas nas je vodil skozi vrvež razboj nemirnega obdobja, ki ga je človeštvo kdajkoli preživljalo na poti svojega osvoboditve. Razredni kompas nam je omogočal, da smo mogli oceniti, kaj v določenem trenutku pomenita kakšna poteza, ali stališče, ali krepla napredek nekakega naroda, neke države in sile miru za svet ali pa sta v korist sil imperializma in hegemonizma. Ribičič je na koncu dejal, da kongresna platforma, ki jo pripravljajo delovna skupina, ne bo pomenila pravega ponavljanja skupnih sklepov predsedništva ZKJ in SFRJ na rju-nih julijških sejah na Brionih. Tisti sklepi so dokument tedanjega političnega trenutka, kongresna resolucija pa mora imeti dolgoročnejsi programski pomen.

D. K.

Priprava proslav 500-letnice slovenskih kmečkih uporov

LJUBLJANA, 28. — Na današnji seji tajništva odbora za pripravo proslave 500-letnice slovenskih kmečkih uporov so sprejeli več pomembnih sklepov. Tako bodo tudi na Koroskem organizirali nekaj proslav, kar so se že okvirno dogovorili s predstavniki slovenske manjšine na Koroskem. Ugodno so ocenili rezultate strokovnega simpozija v Stubici na Hrvaškem, ki je bil od 6. do 9. februarja. Na njem so sodelovali priznani zgodovinarji iz Slovenije, Hrvaške, pa tudi iz Avstrije in Madžarske. Predvsem so osvetlili še doslej neznana dejstva v zvezi s kmečkimi upori na slovenskih in hrvaških tleh.

Sklenili so tudi, da bo osrednja razstava, ki ima delovni naslov »Kmečki panti na Slovenskem« od 30. marca pa vse do konca junija letos. Vsebovala bo zgodovinski prikaz petih glavnih uporov in arhivsko gradivo.

Seja ZIS

BEOGRAD, 28. — Zvezni izvršni svet je na današnji seji pod predsedstvom dr. Antona Vratuse razpravljal o več vprašanjih s področja odnosov Jugoslavije z inozemstvom in o tekoči gospodarski politiki. Poleg tega je zvezni izvršni svet v zvezi z bodočim obiskom predsednika ZIS Bijedica Indiji, Šri Lanki, Singapuru, Maleziji in Bangla desu proučil stanje odnosov s temi prijateljskimi državami in možnosti nadaljnjega razvoja sodelovanja. Medtem ko je pozitivno ocenil analizo o gospodarskih odnosih z državami v razvoju, je svet naložil pristojnim zveznim organom, da v petnajstih dneh obdelajo predloge posameznih ukrepov in pripravijo ustrezne predpise za uresničitev sprejema dolgoročne politike razvoja sodelovanja s temi državami. To gradivo s predloženimi ukrepi in predpisi bo poslano zvezni skupščini v odobritev.

Zvezni izvršni svet se je nadalje seznanil s pripravami za pogajanja z Evropsko gospodarsko skupnostjo za sklenitev novega trgovinskega sporazuma in sprejel poročilo o uvodnih razgovorih

ZA NOVE DELOVNE POGODBE IN NOVO GOSPODARSKO POLITIKO

Izreden uspeh splošne vsedržavne stavke Predlogi sindikatov Andreottijevi vladi

Zahteve in pripombe glede fiskalizacije socialnih dajatev socialnih reform, univerzitetne reforme in kmetijstva

RIM, 28. — Milijoni italijanskih delavcev so v torek stavkali in priredili shode v vseh italijanskih pokrajinah, razen v Trstu, kjer je bila splošna stavka danes. Delavci so odločno nastopili proti politiki zavlačevanja pogajanj za obnovo delovnih pogodb kovinarjev in drugih strok ter zahtevali novo gospodarsko in socialno politiko za obči razvoj življenja delavskih množic. Stavka je zajela tudi vse tiste stroke, ki so se do nedavnega težko odločile za skupen nastop z delavci.

Hkrati so to veliko delavsko demonstracijo je enotna federacija CGIL, CISL in UIL objavila tudi vsebino sedmih dokumentov, ki jih je priložila pismu, ki so ga sindikati poslali predsedniku vlade v zvezi s pogovori med vlado in sindikalnimi predstavniki. Ti dokumenti se nanašajo na sindikalne zahteve, pripombe in pombe glede fiskalizacije socialnih dajatev, zdravstvene in pokojninske reforme, mestnih in krajevnih prevozov, uveljavitev zakona o stanovanjih, na vprašanja kmetijstva in univerzitetno reformo.

Tri sindikalne konfederacije odločno odklanjajo vladni predlog o fiskalizaciji socialnih dajatev in ugotavljajo, da predstavlja ta ukrep enostaven prenos dohodka v korist delodajalca, kar nima nič skupnega z uresničevanjem socialnih reform ali s politiko gospodarskega razvoja. Glede pokojninskih INPS sindikatov udarjajo, da so vladna zagotovila posplošena in ne vsebujejo nobenih točnih obveznosti, da bo to vprašanje rešeno. Zato sindikalne organizacije ponavljajo veljavnost svojih dosedanjih zahtev, zlasti še kar se teče združevanje minimalnih pokojnin, enakosti ravnanja z vsemi upokojenci ter vprašanja preureditve in učinkovitosti ustanove INPS. Za zdravstveno reformo pa enotna sindikalna federacija ugotavlja, da so vladni predlogi prav tako splošnega značaja in da ni jasno, kakšno zdravstveno reformo vlada pravzaprav predlaga. Glede univerzitetne reforme in reforme višje srednje šole pa sindikati ugotavljajo, da sedaj lahko ocenjujejo samo vprašanje, ki se tiče univerze, ker jim še ni bila dana možnost, da bi se spoznali z načrti reforme višje srednje šole. V zvezi z univerzitetno reformo, pravijo sindikati, je dokument, ki jim ga je vlada poslala, v bistvu enak dokumentu, ki ga je predsednik vlade Andreotti ob navzočnosti ministra Scalfara predložil sindikalnim pred-

stavnikom na sestanku 19. februarja. Sindikati menijo, da se da ta dokument na različne načine tolmačiti in da zato ne daje možnosti, da bi lahko točno ocenili politično voljo vlade, predvsem kar se tiče najvažnejših točk reforme. Hkrati pa ugotavljajo, da sedanjí vladni predlogi v bistvu pomenijo korak nazaj ne samo v pogledu zahtev, ki so jih postavili sindikati šolstva, temveč tudi v pogledu zakonskega odloka 612.

Zelo obširno sindikalne konfederacije obravnavajo vprašanje kmetijstva. Pri tem v svojem dokumentu ugotavljajo, da vlada še ni začela resnega pogovora s sindikalnimi organizacijami in da nadaljuje z ločenimi in razdrobljenimi ukrepi, ki nimajo nič skupnega z resno, načrtno politiko kmetijskega

razvoja. V dokumentu sindikalne organizacije zahtevajo, da vlada čimprej sprejme njihove predloge v zvezi s kmetijskimi namenjninami, da se odpravi spolovinarstvo in kolonstvo, da se sprejmejo ukrepi o uresničitvi sklepov gospodarske skupnosti, da se sprejmejo ukrepi o pogozdovanju in namakanju. Poleg tega pa sindikati predlagajo uresničitev vseh tistih reform, ki bodo pospešile razvoj kmetijske politike, zlasti pa še uresničitev posodobljenja kmetijstva.

RIM, 28. — Osrednje vodstvo krščanske demokracije je danes razpravljalo o raznih organizacijskih vprašanjih v zvezi s sklicanjem vsedržavnega kongresa stranke.

VČERAJ DOPOLDNE NA BRDU PRI KRANJU

Tito sprejel Mareja

(Od našega dopisnika)

KRANJ, 28. — Predsednik republike Josip Broz Tito je dopoldne na Brdu pri Kranju sprejel prvega sekretarja centralnega komiteja Arabske socialistične unije Egipta Sajeda Mareja. V prijateljskem pogovoru, ki je trajal več kot eno uro, sta bila navzoča tudi egiptovski veleposlanik v Beogradu Saad Afra in sekretar izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Stane Dolanc. Egiptovski gost je med pogovorom med drugim izrazil željo, da bi ga Egiptanci znova radi videli na obisku v Kairu. Predsednik Tito se mu je za prijazno povabilo zahvalil.

Po pogovoru s predsednikom republike Titom je egiptovski gost v spremstvu Staneta Dolanca obiskal

Škofjo Loko, kjer si je ogledal muzej na gradu ter atelje slikarke Dore Plestenjak. Slovenska umetnica je gostu poklonila sliko, ki sta mu najbolj ugajali.

Po obisku v Škofji Loki se je Sajed Marej vrnil na Brdo pri Kranju, kjer se je zadržal na kosilu, ki ga je njemu v čast priredil predsednik republike Josip Broz Tito.

D. K.

SKOPJE, 28. — Danes je s posebnim letalom prispel na dvočevni obisk v Makedonijo princ Filip, soproga angleške kraljice. Na skopskem letališču so visokega gosta pozdravili najvišji zastopniki republike Makedonije in mesta Skopja.

Poziv na obrambo svobode obveščanja

Časnikarji ugotavljajo, da je v Italiji v veliki nevarnosti svoboda tiska

FIRENCE, 28. — Ob zaključku dvodnevne zasedanja Vsestržavne sveta italijanskih časnikarske zveze, na katerem so obravnavali predvsem vprašanje sedanjega položaja sredstev javnega obveščanja, se pravi italijanski časnikarji, radio in televizije, je vsedržavni svet sprejel sledeči poziv: »Svoboda tiska in Italiji je v nevarnosti. Pravico vseh državljanov do svobodnega in popolnega obveščanja resno ogrožajo močne gospodarske in politične skupine, ki bi hotele dokončno spraviti pod svoje nadzorstvo velik del časnikov in RAI-TV. Vsestržavni svet zveze italijanskih časnikarjev obvešča javnost o tih resnih spletkah, ki se pojavljajo v okviru splošne oslobitve demokratičnega življenja. V okviru ustrovalne kampanje, ki jo neodgovorne skupine vodijo proti vlogi svobodnega tiska in proti svobodnemu izražanju časnikaškega poklica, bi hoteli doseči: lastništvo »Corriere della Sera« in napraviti iz njega sredstvo za prevzem oblasti; postopno koncentracijo malih in srednjih časopisov v roke mo-

nopolističnih skupin, da se nadzorujejo ali pa celo ukinejo; da bi ne prišlo do resne demokratične reforme RAI-TV in da bi se odrekla pravica do posredovanja v RAI-TV parlamentu, deželnim upravam, sindikatom in vsem socialnim silam, prepuščajoč RAI-TV v rokah izvršne oblasti, da se ohrani to sredstvo obveščanja in radiotelevizijske časnikaške v podrejeni birokratski vlogi.

Vsestržavni svet zveze italijanskih časnikarjev poziva vse politične in socialne sile, ki želijo braniti in razvijati demokracijo, naj postavijo vprašanje svobode tiska med največje smotre pri urejevanju uveljavitve ustave in utrjevanju republiških institucij.

24-urna stavka pomorščakov

RIM, 28. — Tajništvo enotne federacije pomorščakov CGIL, CISL in UIL je potrdilo, da se začne jutri razčlenjena 24-urna stavka pomorščakov družb z državno udeležbo. Stavka, ki zanima približno 20.000 pomorščakov, bo med 1. in 10. marcom ter se bo odvijala na osnovi odločitev posameznih pokrajinskih sindikatov.

Gospodarsko-znanstveno sodelovanje med Italijo in SZ

RIM, 28. — Tukaj se je danes zaključilo zasedanje mešane italijansko-sovjetske komisije za gospodarsko, tehnično in znanstveno sodelovanje, ki je bila ustanovljena s sporazumom iz leta 1966. Ita-

V Moskvi in Washingtonu intenzivni razgovori o krizi na Bližnjem vzhodu

Štiriurno srečanje med egiptovskim vojnim ministrom in Brežnevom - Golda Meir danes pri Nixonu

DANES

Kljub hudim težavam, ki so se pojavile v zadnjih dneh, se bo pariska mednarodna konferenca danes nadaljevala, pa čeprav v ozračju velike napetosti. Medtem pa se bodo Američani in severni Vietnamci skuhali sporazumom o sporih vprašanih osvoboditve ameriških pilotov in osebne varnosti članov komisij za nadzorstvo nad premirjem.

V torek je po vsej Italiji stavkalo na milijone delavcev, ki so hkrati priredili shode v večjih mestih, na katerih so zahtevali obnovo vprašanj za delovne pogodbe kovinarjev in drugih strok ter novo gospodarsko in socialno politiko v državi. Ob tej priložnosti so CGIL, CISL in UIL poslale predsedniku vlade pismo s priloženimi dokumenti, v katerih sindikati dajejo svoje predloge in pripombe glede fiskalizacije socialnih dajatev, zdravstvene in pokojninske reforme, javnih prevozov, zakona o stanovanjih, univerzitetne reforme in vprašanja kmetijstva.

Trst je večerj zamrl zaradi splošne 24-urne stavke, ki so jo sindikati oklicali v znak protesta za pomanjkanje perspektiv mesta. Sindikati so vladi in krajevnim organom postavili sedem osnovnih zahtev in čakajo nanje odgovora. Stavka so se, kljub nasprotnim pozivom delodajalskih organizacij, pridružili tudi tržaški obrtniki in trgovci. Od Sv. Jakoba do mestnega centra se je zjutraj razvila delavska in študentska manifestacija, ki je dosegla svoj vrhunec na enotnem zborovanju na Galdonijevem trgu.

S sprejemom, ki ga je priredil generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuz, ki je večerj končal seminar za slovenske šolnike.

MOSKVA, 28. — Egiptovski vojni minister Ahmed Ismail Ali nadaljuje obisk v Sovjetski zvezi. Danes se je ponovno sestal s sovjetskimi obrambnim ministrom maršalom Grečkom, večerj pa ga je sprejel generalni tajnik KP SZ Brežnev, s katerim se je razgovarjal cele štiri ure. Kot je povedal uradni glasnik, je bilo srečanje izredno prijateljsko, že njegovo trajanje pa potrjuje, da je bila vsaj delno rešena kriza, ki je nastala v sovjetsko-egiptovski odnosih julija lani z izgonom 15.000 sovjetskih vojaških svetovalcev iz Egipta.

O vsehini pogovorov in uradnih vestih, po mnenju opazovalcev pa gre v glavnem za poglobitev vprašanj, o katerih so sovjetski voditelji razpravljali s Sadatomov svetovalecem Hafezom Ismailom, ki je bil še pred kratkim v Moskvi ter nato obiskal še Washington. Hafez Ismail je prav danes prispel v Bonn, kjer se bo pogovarjal s kanclerjem Brandtom in drugimi predstavniki zahodnonemške vlade. Poleg Moskve in Bonna pa je Washington tretje mesto, kjer je vprašanje bližnjevzhodne krize v ospredju. Tu se namreč mudi na zasebnem obisku predsednica izraelske vlade Golda Meir, ki jo bo jutri sprejel predsednik Nixon. Meirjeva je prišla v ZDA v dokaj kočljivem trenutku, ko je ameriško javno mnenje še vedno pod močnim vtisom, ki ga je napravila strelitev libijskega potniškega letala. Zato ni čudno, da se je izraelska predsednica v prvih stikih z ameriškimi predstavniki trudila prepričati sogovornike, da incident nad Sinajem ne sme preprečiti nadaljnjih prizadevanj za politično rešitev spora. Danes se je Meirova pogovarjala z obrambnim sekretarjem Richardsonom, z na-

mami sestreljenega »boeinga« našli še eno truplo, ki ga še niso identificirali. To je že 105. žrtev tragedije nad Sinajem.

V znamenje protesta proti izraelskemu napadu na potniško letalo so danes za eno uro stavkali uslužbenci vseh arabskih pristanišč in letališč. Stavka, ki so jo proglasili sindikati v vseh arabskih državah, je praktično blokirala promet v pristaniščih »od Atlantika do Perzijskega zaliva«, kar se je izrazil neki sindikalist.

Glasnik izraelske vojske je danes sporočil, da so med razbiti-

mestnikom zunanega ministra Rushe in s pomočnikom zunanega ministra za zadeve Bližnjega vzhoda Siscom. Eno glavnih vprašanj na dnevnem redu je nadaljnja obnova orujoj Izraelu glede na dejstvo, da skoraj vse pogodbe zapadejo letos. Opazovalci menijo, da se Nixon ne bo hotel preveč tesno vezati glede tega vprašanja, posebno po sestrelitvi libijskega potniškega letala.

Množica tržaških delavcev in študentov na enotnem sindikalnem zborovanju na Galdonijevem trgu med večerjajo splošno stavko za reforme in gospodarsko obnovo Trsta

POPOLNOMA USPELA 24-URNA SPLOŠNA STAVKA V TRSTU

Mogočna manifestacija delavcev in študentov za reforme in obnovo tržaškega gospodarstva

Na Goldonijem trgu je sindikalist Marianetti poudaril pomen nastopa na državni ravni za okrepitev vloge Trsta kot »mostu med narodi in gospodarstvi«

Če je bilo treba se kak dokaz, da se Tržčani zavedajo težke gospodarske krize in da poznajo pot do izhoda iz nje, je včerajšnja splošna stavka razblijala vse dvome. Trst je zamrl: za 24 ur so utihnili stroji v tovarnah, avtobusi so ostali v garažah, v celoti je utihnila radijska postaja, v velikih večini trgovin niso delali, šole so ostale zaprte.

Svojo borbenost so tržaški delavci, ženske in mladina dokazali v manifestaciji, ki se je razvila od Sentjakovskega trga do mestnega središča, po Carduccijski ulici v Ulico Roma, mimo kanala in Pontošarja na Korzo in Goldonijem trg, kjer je bilo zborovanje.

V sprejedu so šli delavci tržaških ladjedelnih, arzenala in tovarne strojev GMT, železničarji, bolničarji in osebe psihiatrične bolnišnice, uradniki in drugi občinski uslužbenci. Zelo visoka je bila udeležba mladine, ki se je odzvala pozivu mladinskih organizacij KPL PSI in KD, naj pristopijo k splošni stavki. Kaj gre za boj, ki zadeva predvsem bodočnost mlade tržaškega pokolenja.

V sprejedu smo videli veliko rdečih zastav, napisov škvadrizma, nasilju, roparji in proti Andrejčevi vladi, za reforme, investicije državnega kapitala v našem mestu, za izpolnitev vladnih obljub. Incidentov dejansko ni bilo, če izvajemo le izjavljene pogoje skupne skrajne, ki je skušala ločiti sprejedu, a je ostala povsem osamljena.

Na Goldonijem trgu se je zborovanje udeležilo več tisoč ljudi. Ne vemo, koliko jih je bilo v sprejedu: morda 3500, morda tisoč več. Res pa je, da so vsi zavzeto poslušali izjavljanje sindikalistov, ki so se zvrstili ob mikrofoni. To so bili predstavniki tržaške CISL Gosdan, ki je posebej poudaril »tržaške težave, od zastojev v pristanišču do ukinitja pomorskih prog, nadalje Fabricci (CCDL-UIL), ki je potožil, da vlada drugače ravna z Neapljem in Genovom. Glavni govornik je bil vsekokor član tajništva CGIL in osrednjega vodstva vseslovenske sindikalne federacije Marianetti.

»Bistvo našega boja in včerajšnje splošne stavke v Italiji, je v uvedbi dejal sindikalist, »če v tem, da smo v sporu z delodajalci in vlado ob osrednji temi bodočega gospodarskega razvoja, oziroma izhoda iz težke gospodarske krize, ki pretresa državo. Vlada desne sredine in gospodarji zavračajo na delavce krivdo in pri tem mnogo govore o »odolnosti«, »stabilnosti«, »investicijski težavi«. V resnici pa je kapitalov za investicije dovolj: zadostuje, da jih družba pošle tam, kjer se sedaj razpisajo — med parizanskimi rentami, zemljiškimi špekulacijami in podobnimi družbenimi protislovji, ki jih je treba odpraviti z reformami. Reforme lahko osvobodijo močan

Predavanje KMEČKE ZVEZE o zaščiti pred tetanusom

Jutri, 2. marca 1973 ob 19.30 v prostornem domu v Lonjerju.

Predaval bo dr. Borut Spacal ob predavanju filma.

Vabimo kmete in vse domačine, da se udeležijo predavanja.

Tajništvo Kmečke zveze

NA VABILO SOLIDARNOSTNEGA ODBORA

Člani kanojske vlade jutri gostje v Trstu

Srečanje z vietnamskimi predstavniki bo ob 17.30 v Avditoriju - Tržaška občinska uprava prispevala za obnovo Vietnama 2 milijona lir

Te dni je na obisku v Italiji vladna delegacija DR Vietnama, ki bo — kost gost odzora za svojo delo in neodvisnost Indokine — obiskala tudi našo deželo. Po srečanju v Trstu bo delegacija severovietnamske vlade obiskala tudi Trst.

Verjetno je, da se bodo vietnamski gostje srečali tudi s predstavniki krajevnih oblasti, jutri zvečer pa v Avditoriju (ob 17.30) s tržaškimi prebivalstvom. V delegaciji so minister za kulturo Hoang Minh Giam ter člana hanojske vlade Nguyen Trung Hiev in Truong Si Phan.

Srečanje v Avditoriju bo manifestativnega značaja. Delegaciji bodo tržaški demokrati izročili prispevke za obnovo Vietnama iz mučenice domovine, ki so jih nabrali prejšnje dni.

Naj pri tem omenimo, da se je predvčerajšnjim sestal tudi tržaški občinski odbor in sklenil prispevati za obnovo Vietnama dva milijona lir. Prispevek bo tržaška občina poslala prizadetemu prebivalstvu s posredovanjem mednarodnega Rdečega križa. Iz Rima se je vrnila delegacija tržaških demokratov, ki se je udeležila svetovne konference za Vietnam. Na tej konferenci je ravnatelj tržaške psihiatrične bolnišnice prof. Basaglia ponudil Vietnamsko

gospodarski potencial in tudi večje kapitalne, s katerimi naj upravljajo družba. Enako velja za vprašanje konfliktov in odstopnosti. Krivica je nezdružljivo delovno okolje, če delavci izostajajo; krivi so težki delovni pogoji, skrajna poskus gospodarjev, da bi na koži delavcev reorganizirali proizvodne sisteme.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Sindikalna federacija se zahvaljuje trgovcem in obrtnikom za stavko

V popoldanskih urah se je sestal v Trstu vodstvo sindikalne federacije in tovarne strojev GMT, železničarji, bolničarji in osebe psihiatrične bolnišnice, uradniki in drugi občinski uslužbenci. Zelo visoka je bila udeležba mladine, ki se je odzvala pozivu mladinskih organizacij KPL PSI in KD, naj pristopijo k splošni stavki. Kaj gre za boj, ki zadeva predvsem bodočnost mlade tržaškega pokolenja.

Zborovanje na liceju »F. Prešeren« v Trstu

Dijaki državnega znanstvenega liceja »F. Prešeren« so na zborovanju v tork, 27. februarja sklenili, da se pridružijo splošni stavki, ki jo je proglasila sindikalna federacija za rešitev tržaške gospodarske krize. Zato so se tudi odločili, da se skupno s sošolci drugih zavodov udeležijo enotnega delavskega shoda.

V svojih posegih so zlasti poudarili, ki jo ima rešitev gospodarske krize v Trstu za dijake: danes se tem obeta po študiju neprimerna zaposlitev ali celo brezposelnost. Ravno tako so poudarili pomen zahtev za celotno slovensko manjšino. Pri tem so pozitivno ocenili sodelovanje in prispevek slovenskih dijakov na prejšnjih podobnih manifestacijah.

Poleg tega so obravnavali tudi vrsto notranjih vprašanj in predlogov: športno udejstvovanje v

NA POBUDO PREDSEDNIKA POKRAJINE ZANETTIIJA

V soboto javna razprava o kraških rezervatih

Razprava se bo pričela ob 10. uri v dvorani trgovinske zbornice

Kot je napovedal že na zadnji seji pokrajinskega sveta predsednik Zanetti, bo tržaška pokrajina priredila v soboto javno razpravo o delnem zakonskem osnutku o izvajanju Belcičevega zakona o kraških rezervatih. Na razpravo je pokrajina povabila člane deželne komisije, ki se ukvarja s temi vprašanji, občinske in pokrajinske svetovalec obeh pokrajin in vseh prizadele občin, strokovne in druge organizacije ter pomembnejše slovenske organizacije.

Zasedanje bo v dvorani tržaške trgovinske zbornice v soboto ob 10. uri, nato bo otvoril predsednik Zanetti, nato bo imel strokovno poročilo prof. Severi.

Sledila bo razprava, za katero so pripravili tudi prevajalca iz slovensčine v italijanščino. Dvornica je rezervirana za ves dan, tako da se bo omogočilo široko razpravo o tem pomembnem vprašanju, ki zanima prebivalce naše pokrajine, se zlasti pa prebivalce neposredno prizadetih področij in torej štirih tržaških venskih občin, pretezenege okolice predela tržaške občine, občine Dobrodo in občine Tržič.

Istočasno je to prvo resnejše sirsje javno obravnavanje tako važnega vprašanja, saj se od sedaj za zakonski predlog deželnega odbora pripravljajo dokaj za zaprtimi vrati in brez sodelovanja slovenskih predstavnikov ter celo le ob slučajnosti in kratkotrajnem sodelovanju enega samega slovenskega strokovnjaka. Tržaška pokrajina je na tak način izpolnila obvezo, ki jo je sprejela že pred letom dni in lahko pričakujemo, da bo prišlo v soboto do poglobljene razprave o zakonskem osnutku, ki predvideva ustanovitev ustanove za kraske rezervate in kriterije, kako naj se rezervate vodi in uredi.

Seja tržaškega občinskega odbora

Občinski odbor je odobril izvajalni načrt za gradnjo osnovne šole na področju Rocol-Melara, ki kar predvidevajo izdatke 772 milijonov lir, za celotni šolski objekt pa milijardo in pol lir. Na predlog odbornika za urbanizem je občinski odbor nato odobril prodajo nekaterih zemljišč čezdrugam in zasebnikom za gradnjo stanovanjskih hiš.

Sestanek šolskega odbora

Danes, 1. marca ob 18. uri, se bo na sešedu Sindikata slovenske šole sestal šolski odbor.

Na prefekturi seja o ceni kruha

Včeraj se je na prefekturi sestal pokrajinski odbor za cene in odobril cene storitev gostišča »Grand Hotel Duchi d'Aosta« in »La Bussola«. Odbor je nadalje razpravljaj o ceni kruha. S tem v zvezi je sklenil »zamrzniti« cene tistih vrst kruha, ki ga kupuje večina meščanov. Navedeni kruh bodo prodajali še nadalje po 170 in 220 lir za kilogram, olnjatega pa po 260 lir. Pokrajinski odbor za cene se je tudi dogovoril s peki, da bodo zagotovili prebivalstvu zadostno količino cene kruha. Pač pa se bodo dogovorili o ceni »olnjatega« kruha boljše vrste, ki ga trenutno prodajajo pod ceno.

Na torkovi seji je deželni svet zaključil razpravo in izglasoval zakon, ki določa deželne prispevke za razvoj šolstva in ki obsega tudi določbo o posebnih prispevkih za študente iz naše dežele, ki obiskujejo univerze v tujini. Gre za določbo, ki sprejema ustrezen zakonski predlog, ki ga je vložila svetovalska skupina KPI in ki ga je kot prvi podpisal svetovalec Godnič.

Z novim zakonom je dežela praktično dala na razpolago nova finančna sredstva za izvajanje širših prejšnjih norm. Skupno določa zakon na razpolago po 2.100 milijonov lir na leto za čas od 1973 do vključno leta 1975, 620 milijonov za leto 1976 in 120 milijonov na leto za čas od leta 1977 do leta 2007. Od tega je v okviru člena 18 določeno, da je namenjenih za pomoč študentom, ki obiskujejo univerze v tujini, 10 milijonov lir na leto od letos do vključno leta 1975. Kakor smo že zabeležili, bo ta določba omogočila zlasti slovenskim študentom iz naše dežele, da bodo v prihodnjih letih obiskovali ob ločeni finančni pomoči razne fakultete v Sloveniji, Hrvaški, Avstriji ali drugod, poseg pa bo dobrodošel tudi mladim izselencem, ki se nameravajo vpisati na univerze v Belgiji, Franciji, Nemčiji in drugih državah.

V torko so posegli v razpravo, ki se je začela že pred dnevi, svetovalci šolskega (SS), Urti (KD) in Zanin (KD) kot poročevalce ter odbor za šolstvo Giust. Štoka je v svojem posegu povabil deželni odbor, naj bi se zavzel za končno ureditev vprašanja »nostrifikacije« v Jugoslaviji doseženih diplom. Napovedal je, da bo glasoval za zakon, ker gre za pozitivno normo, ki vnaša v deželno zakonodajo nov prijem in ki ga kljub njegovi skromnosti Slovenci je pozdravljamo.

Razprava je zajela več popravkov in spomenik, ki so jih v zvezi z vprašanjem šolstva predložile posamezne svetovalske skupine. Pred glasovanjem je spregovoril še svetovalec Di Caporiccio (neodvisni), ki je naglasil, da so se vse svetovalske skupine razen liberalca Trautnerja izrekle za ustanovitev druge univerze v Vidnu. To naj bi po zagotovilih odbornika Giusta uredili postopoma in v skladu s preloženimi visokoskolskega študija v Italiji. Pri glasovanju se je večina svetovalcev izrekle za sprejem nove norme, le svetovalka Puppini (Furlanska gibanje) in pripadniki KPI so se vzdržali.

V drugem delu se je deželni svet spreljaval zakon, po katerem bo dežela dovolila družbi »Autovie Venete« dvajsetletno brezobrestno posojilo v višini 1.400 milijonov lir za speljavo novih hitrih cest v neposredni bližini Vidna. O novem zakonu je kratko poročal svetovalec Calautti (KD), v razpravo pa so posegli svetovalci Boschi (MSD), Bosari (KPI), De Biasio (KD), Metus (KD), Gefter - Wondrich (MSD) in Trautner (PLI) ter odbor za finance Tripani. Predstavniki KPI je zahteval, naj bi razpravo o posameznih členih novega zakona po členu 576, 70 deželnega statuta

rad, brezbriznostni oblasti (črna mreža, napad in mazanje sedežev naprednih organizacij, proces proti Fredi...).

Zato so z glasovanjem sklenili, na predlog skupine razrednih predstavnikov, da pristopijo k mestnemu antifasističnemu odboru, v katerega so že včlanjene številne slovenske gospodarske, kulturne in športne organizacije.

Tržaški antifasistični odbor je z zadovoljstvom sprejel stališče slovenskih dijakov in poziva ostale dijaške skupščine v drugih šolah, naj sledijo njihovu zgledu.

S TORKOVE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Večina izglasovala zakon o finančni pomoči za šolstvo

Sprejet tudi zakon, ki določa brezobrestno posojilo 1400 milijonov lir družbi »Autovie Venete« za nove hitre ceste v bližini Vidma

Na torkovi seji je deželni svet zaključil razpravo in izglasoval zakon, ki določa deželne prispevke za razvoj šolstva in ki obsega tudi določbo o posebnih prispevkih za študente iz naše dežele, ki obiskujejo univerze v tujini. Gre za določbo, ki sprejema ustrezen zakonski predlog, ki ga je vložila svetovalska skupina KPI in ki ga je kot prvi podpisal svetovalec Godnič.

Z novim zakonom je dežela praktično dala na razpolago nova finančna sredstva za izvajanje širših prejšnjih norm. Skupno določa zakon na razpolago po 2.100 milijonov lir na leto za čas od 1973 do vključno leta 1975, 620 milijonov za leto 1976 in 120 milijonov na leto za čas od leta 1977 do leta 2007. Od tega je v okviru člena 18 določeno, da je namenjenih za pomoč študentom, ki obiskujejo univerze v tujini, 10 milijonov lir na leto od letos do vključno leta 1975. Kakor smo že zabeležili, bo ta določba omogočila zlasti slovenskim študentom iz naše dežele, da bodo v prihodnjih letih obiskovali ob ločeni finančni pomoči razne fakultete v Sloveniji, Hrvaški, Avstriji ali drugod, poseg pa bo dobrodošel tudi mladim izselencem, ki se nameravajo vpisati na univerze v Belgiji, Franciji, Nemčiji in drugih državah.

V torko so posegli v razpravo, ki se je začela že pred dnevi, svetovalci šolskega (SS), Urti (KD) in Zanin (KD) kot poročevalce ter odbor za šolstvo Giust. Štoka je v svojem posegu povabil deželni odbor, naj bi se zavzel za končno ureditev vprašanja »nostrifikacije« v Jugoslaviji doseženih diplom. Napovedal je, da bo glasoval za zakon, ker gre za pozitivno normo, ki vnaša v deželno zakonodajo nov prijem in ki ga kljub njegovi skromnosti Slovenci je pozdravljamo.

Razprava je zajela več popravkov in spomenik, ki so jih v zvezi z vprašanjem šolstva predložile posamezne svetovalske skupine. Pred glasovanjem je spregovoril še svetovalec Di Caporiccio (neodvisni), ki je naglasil, da so se vse svetovalske skupine razen liberalca Trautnerja izrekle za ustanovitev druge univerze v Vidnu. To naj bi po zagotovilih odbornika Giusta uredili postopoma in v skladu s preloženimi visokoskolskega študija v Italiji. Pri glasovanju se je večina svetovalcev izrekle za sprejem nove norme, le svetovalka Puppini (Furlanska gibanje) in pripadniki KPI so se vzdržali.

VČERAJ JE GORELO PO VSEM KRASU

Siloviti požari so pustošili na hribu Kokoš in pri Brojnici

Gorelo je tudi na jugoslovanski strani - Ranjen policijski podčastnik na cesti Bazovica-Pesek

Včeraj je spet gorelo v vsej mestni okolici, od Brojnice pri Načrežni do Korošev nad Miljami, od Cola in Križa preko Grize, Trebč in Gradopole do ravnine pri Orehu. Najbolj obsežen požar je razsajal celo popoldne pri Bazovici in je zajel dober del vnožja Kokoši. Prav zaradi tega požara so gasilci mobilizirali največ sil iz mesta, v Opčin in starega pristanišča. Pod vodstvom vodje Tipiija in majorja Lofana se je 40 gasilcev borilo proti plamenom od 14. do 20. ure. Pri delu jim je pomagalo 100 vojakov, 50 gasilcev policijske šole, bazovski karabinjerji, policisti openskega komisarata in skoro 50 domačinov. Požar je izbruhnil ob 13.15 na jugoslovanski strani ob mejnem bloku med Bazovico in Lipico. Zaradi burje se je požar razširil na italijansko stran, ogrožal celo astronomsko opazovalnico in zajel gozd, ki prekriva Kokoš. Ker je gorelo prav na obmejni črti, so prisikloili na pomoč tudi gasilci iz Sežane, ki so prišli čez mejo z dovoljenjem načelnika obmojnne policije dr. Patarina.

Na kraju je bil tudi kvestor dr. D'Anchise in drugi funkcionarji kvestura. Agenti oddelka za hitre posege so urevali promet na cesti, ki pelje na Pesek. Ravno pri tem je tudi prišlo do prometne nesreče, pri kateri je bil izkupil 18-letni podčastnik Mario Mayer s Cola 26. Kjo je bil na sredi ceste, se je zaletel vanj s svojim fiatom 750 Ivan Zustovič iz Labina, ki je priznal da ni gledal cestišča pač pa požar. Mayerja so odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli v ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Nad kraj požara je priletel tudi vojaško izvidniško letalo, da bi točneje ugotovili vso središča požara. Kljub vsem naporom je zgorelo 65 hektarjev travnikov in borovega gozda; po mnenju agentov gozdne policije škoda presega 15 milijonov lir.

Hud požar je izbruhnil v popoldanskih urah tudi pri Brojnici, kjer je zgorel borov gozd in uničil 300 dreves na 25 tisoč kvadratnih metrih. Ker ni bilo na razpolago dovolj gasilcev, so prisikloili na pomoč tudi agenti devinskega komisarata pod vodstvom načelnika dr. Ussa.

VČERAJ V KULTURNEM DOMU

Sprejem ob zaključku seminarja za šolnike

Priredil ga je generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuž

Od leve proti desni: gen. konzul SFRJ Boris Trampuž, deželni šolski skrbnik prof. Angioletti, podprefekt dr. Micelli, sekretar IS Slovenije za kulturo in prosveto Tomaž Bizajl, član mešane komisije Črt Kolenc in šolski skrbnik v Trstu prof. Fidenzi

Generalni konzul SFRJ v Trstu

Boris Trampuž v soproga sta včeraj ob zaključku seminarja za slovenske šolnike priredila v prostorih Kulturnega doma koktajl, katerega so se poleg udeležencev seminarja, ravnateljev in predavateljev, udeležili tudi številni predstavniki šolskih oblasti iz Trsta in iz Slovenije ter drugi ugledni gostje. Med njimi smo opazili sekretarja Izvršnega sveta SRS za kulturo in prosveto Tomaža Bizajla, njegovega namestnika prof. Winklerja, člane mešane jugoslovansko-italijanske komisije Kolenc, Zornado in Sepiča ter ravnatelja radija in televizije Koper Maria Abramca, deželnega šolskega skrbnika prof. Angioletti, šolskega skrbnika v Trstu dr. Fidenzi, podprefekta dr. Micellija, člana mešane komisije odv. Gerina, italijanskega gen. konzula v Kopru dr. Messino, šolske svetovalec prof. Sivec in prof. Visintina, predsednika SKGZ Borisa Raceta, škofovega vikarja dr. Škerla, član konzulata SFRJ v Trstu, predstavnike tiska in druge.

Sprejem je potekel v prijetnem razpoloženju, ob sproščeni izmenjavi mnenj o poteku in uspehu letošnjega seminarja ter o drugih vprašanih slovenskih šolnikov in slovenske šole v Italiji.

RAI, gledališča in Slovenci

TV dnevnik, ki ga RAI oddaja ob 13.30 po »nationalnews« programu, je včeraj posvetil svojo kulturno stran zanimanju tržaške publike za gledališke predstave. Poročevalce je, med drugim, omenil 13 tisoč tržaških občanov »za predstave svetih gledaliških hiš v Trstu« in jih naštel: »Rossetti, Stabile in Verdi«. Slovensko stalno gledališče je poročevalce RAI-TV popolnoma prežl. To namreč še enkrat dokazuje, kako gluhi so določeni krogi, ko je treba priznati dejstvo, da v naši deželi (in še posebej v Trstu) živi in deluje kulturno bogata slovenska narodna skupnost. Tega pa deset in več milijonov gledalcev TV-dnevnik ni smelo vedeti!

Mimogrede se opomba na objektivnost: televizijski smalcu so nam pokazali notranjost tržaških gledaliških dvoran, razen našega kulturnega doma in... velikega teatra v Ul. Giustiniana, za katerega je vlada dala 3 milijarde lir, a ni bil nikoli zgrajen. In vendar zeva »luknja« prav ob palači tržaške RAI-TV. Kako je taka »gluhost« in »slepota« sploh mogoča?

• Tržaška gledališka organizacija »Teatro preposata« bo danes, v četrtek, 1. marca ob 20.30 v kinu Astra v Rojano organizirala glasbeno prireditev z naslovom »L'italia l'è malata«, izbor ljudskih socialnih in političnih pesmi

UREDNIŠTVO

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Otroci, veliki, stari in pa mali, se bodo v nedeljo številčno zbrali, da z Metko in Jankom bi zaplesali, s tem Pusta veselo praznovali. Zato v dom Kulturni pohitite, si sedite in mize preskrbite! Poskrbljeno za pijačo in za ham ham, na odru pa vesel program. V nedeljo, 4. marca ob 15. uri v Kulturnem domu v Trstu. ZABAVNI PROGRAM NA ODRU SE PRIČNE OB 15.30.

Rezervacije in prodaja miz od danes, 1. marca od 12. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734-265.

Prosvetno društvo »I. GRBEC« škedenj

vabi člane in prijatelje društva na

PUSTNI ZABAVNI VEČER

ki bo danes, 1. marca ob 20. uri v društvenih prostorih.

Razna obvestila

SPDT priredi v ponedeljek, 5. t. m. običajni zabavni pusti večer s tombolo in plesom. Vabljeni člani in prijatelji društva. Lepa prilika za poravnane članarine.

KRAŠKI PUST 73 - Opčine PUSTNI TEDEN

Danes — Gostilna PRI FABČIČU — jeta, ajdova polenta, klobase, jecmen... itd. Jutri — Gostilna VETO Odbor za kraški pust 73

Ob priliki KRAŠKEGA PUSTA '73

bo v soboto popoldne na Opčinah v Prosvetnem domu deloval dobro založen kloš. Pevski zbor Tabor vabi na domače fancele, zelje, klobase, hladne in tople pijače. Na svidenje pri fanceh in zabavnih, pustno razpoloženi družbi!

Včeraj-danes

Danes, CETRTEK, 1. marca ALBIN Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 17.51 — Dolžina dneva 11.07 — Lu na vzide ob 4.45 in zatone ob 14.09 Jutri, PETEK, 2. marca JANJA

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 27. februarja se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 15 oseb. Umrli SO: 88-letna Margherita Bidoli vd. Pirmetti, 70-letni Antonio Rieverani, 86-letna Olga Dimnik, 77-letna Amalia Furlan por. Gerdina, 74-letna Maria Bebic vd. Babuder, 54-letni Bruno Gasser, 58-letna Slava Magliaca por. Albergarice, 85-letna Maria Scamporje vd. Battara, 62-letna Antonia Covra por. Degrassi, 67-letni Dante Martellosi, 71-letni Pietro Riet, 78-letna Ada Bellia, 31-letni Luciano Strain, 51-letna Ernesta Cavrini por. Schergat, 74-letni Adolfo Erolessi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) Croce Azzurra, Ul. Commercial 26; Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Ul. Dante 7. NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon, Alla Minerva, Trg V. Glotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4; Al S. Lorenzo, Ul. Sincini 179 (škedenj).

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je v Beogradu 27. t. m. umrl po dolgi bolezni v 77. letu starosti naš dragi

ANDREJ (VALENTINA) ČOK

višji svetnik min. za promet SFRJ v pokoj

Pogreb bo jutri v Beogradu.

Žalujoci: žena Jožica, hčerki Sonja in Vida, zet ing. Jože Ciglenečki, vnukinja Vita in vnuk Leo ter drugi sorodniki

Beograd, Maribor, Trst (Lonjer), 1. marca 1973

Gledališča

VERDI Smareglievo opero »Istrska svatba«, bo gledališče Verdi ponovilo še danes. Kot že najavljeno, bo v soboto premiera Catalanijeve opere »La Wally«, v kateri bo glavno vlogo pela Raina Kabaivanska. Vstopnice za nocojšnjo predstavo »Istrska svatba« in premiero opere »La Wally«, so na razpolago pri gledališki blagajni (tel. št. 31948).

POLITEAMA ROSSETTI V Rossettiju se nadaljuje predstave petega abnamskega dela sezone »Zločin in kazen« Fjodora Dostojevskega v odrski priredbi Dan-teja Guardamagna, v režiji Sandre Bolchija in v izvedbi Teatra Stabile. Zaradi stavke je odpadla včerajšnja predstava. Kdor si je nabavil vstopnice naj si rezervira sedeže za predstave danes, v petek, soboto ob 21. uri in nedeljsko popoldansko predstavo.

AVDITORIJ Danes ob 17.30 se bo berlinski »Grips Theater« predstavil z igrjo za otroke »Trummi je kaput«. Po predstavi debata o temi »Otroci in gledališče«. Vstopnice so na razpolago pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Jutri v petek pa od torka, 6. marca predstave Whiteheadove komedije »Al-pa beta« z Albertom Lupom in Valerio Valeri. Režija Enrico Maria Salerno.

Kino

»La Cappella Underground« 19. in 21. »Lettera al Kremlin«, Richard Boone, Bibi Andersson, Orson Welles, Max von Sydow, Raf Vallone. Nazionale 16.00 »Violenza ad ura baby sitters«. Prepovedano mladini pod 14

ČILSKA VOLITVE 4. MARCA

Ne gre izključiti celo možnosti državljsanske vojne

Čilski časopis "Aurora" je nedolgo tega povprašal svoje čitatelje: »Kaj bi storili, če bi izbruhnila državljanska vojna?« V teh nekaj besedah, v tem naslovu, izpisane čez vso naslovno stran, je zgoščena vsa dramatična stvarnost trenutne čilske situacije.

Čile je postal zlasti nemiren v teh dneh neposredno pred parlamentarnimi volitvami, ki jih desničarske opozicijske sile žele izkoristiti, da bi zrušile vladno ljudske enotnosti »ustavno odstranitvi« predsednika Allendeja. O tem bi se moralo izreči 4.5 milij. Čilencev 4. marca, ko bodo volili novo predstavništvo v predstavniški dom in polovico članov senata.

Volitve so nedvomno izredno pomembne za bodočnost in odnos političnih sil v državi: na rezultatih, ki jih bodo prinesle, se bo gradila taktika strankarske borbe, na njihovi osnovi bo moč določiti, katere sile so za socializem in katere proti. Opozicijske sile so dobro zaveda, da se ji to pot ponuja zadnja priložnost za preprečitev čilske poti socialističnega izrednega časa ne dela v prid protisocialističnih sil.

Opozicijske sile pa so dobro izbrale prav te volitve, da bi se zagnale v doslej nevtralen kampanjo proti levim političnim strankam, zbranim v Fronti ljudske enotnosti. Očitno je namreč, da se mora predsednik Allende boriti z velikimi težavami, izhajajočimi predvsem iz protislovlj prehodnega obdobja iz enega v drugi družbeni sistem. Prav to pa želi opozicijska izkoristiti.

Leve politične sile imajo trenutno v rokah samo izvršno oblast — vladno in predsedniško palačo. Parlamentarna, sodna in v glavnem ekonomska oblast pa so trdno v rokah opozicije. Allende se je bil odločil, da bo prodir v socializem v pogojih ustavne demokracije, pluralizma političnih strank in podedovanega buržoaznega državnega mehanizma.

To je bil tudi razlog, da so ga ostro kritizirali »nespretni revolucionarji« ne samo radikalne levice (Gibanje revolucionarne levice — MIR), marveč celo v njegovi lastni socialistični stranki. Pred »neizvedljivo revolucionarnostjo« se je obvarovala samo čilska KP, ki vztrajno poudarja, da je treba napredovati korak za korakom.

Ta dokaj očitna nesoglasja med silami, ki podpirajo Allendeja, bi zdaj rada izkoristila opozicija, zdaj pa se, da se stranke v Fronti ljudske enotnosti zadnji čas začne zavedati, da jim največja nevarnost grozi od lastne razcepjenosti. Strmile so svoje vrste. A tudi med obema najvažnejšima opozicijskima strankama ni slozičnosti: krščanski demokrati, recimo, zahtevajo spremembo vladne politike, vtem ko žele nacionalisti vlado in Allendeja zrušiti.

Sicer ne gre pričakovati, da bi stranke, ki podpirajo predsednika Allendeja, zmagale z absolutno večino — Allende sam upa, da bodo prejeli okrog 40 odstotkov glasov — toda tudi bi predstavljal uspeh strank, ki so na predsedniških volitvah zmagale s 36,4 odstotka: saj bi tudi en sam odstotek glasov več od tega dokazoval, da se v Čilu krepi podpora programu strank ljudske enotnosti, katerega cilj je odprti proti izgradnji socializma.

Vedeti je tudi treba, da niso vladajoče stranke v Čilu dobile na parlamentarnih volitvah več gla-

sov kot na predsedniških. Zato Fronta ljudske enotnosti ne smatra teh volitev za plebiscit.

Allende in njegovi pristaši še zmeraj vodijo bitko za oblast, čeprav so v preobrazbi Čila že dosegli pomembne uspehe: nacionalizirali so industrijo bakra, ki zagotavlja okrog 70 odstotkov deviznega priliva, vzpostavili so državno kontrolo nad 90 odstotki bank in razstili dva milijona hektarjev zemlje.

Prihodnje leto bi morali v temeljnih spremeni način dosedanje izgradnje Čila, a prav to bi hoteli preprečiti opozicija. Njen cilj je pridobiti dvotretjinsko večino v Kongresu, da bi nato »ustavno odpravila« predsednika Allendeja, zrušila vlado in razpisala nove predsedniške volitve. Allende sam je opozoril, da njegov mandat traja do 1. 1976, in zrakavi izjavil, da ne bo opozicija nikoli dobila dvotretjinske večine.

Medtem je vojska sporočila, da ostaja zunaj strankarskih borb, da bo varovala ustavnost in zakonitost, kar je, seveda, lahko nevarno za obe strani.

TUDI TO BI AVTOMOBILISTI MORALI VEDETI

Pomirjevalna sredstva vzrok cestnih nesreč

Trije britanski medicinski strokovnjaki, dr. T. A. Bates, dr. A. B. Clacton in dr. G. M. Mackay so v svoji pred nedavnim objavljeni študiji iznesli trditve, da je čezmerna uporaba pomirjevalnih sredstev osnovni razlog čedalje večjega števila avtomobilskih nesreč na Zahodu.

Omenjeni angleški raziskovalci so ob prostovoljnem sodelovanju avtomobilskih voznikov napravili zanimiv poizkus. Dali so jim poudariti štiri vrste v Zahodni Evropi najbolj razširjenih pomirjevalnih sredstev, predvsem librij. V testu voznike z avtom, katerega voznik je bil pod vplivom pomirjevalnih sredstev, je sodelovalo skupaj 113 oseb. Vsem tem je bila dana normalna predpisana količina pomirjevalnega sredstva, in to 36 ur pred začetkom poizkusa, da ga po zelo lahko pravico absorbiralo. Navzlic temu je bilo vedenje voznikov moteno,

Prva ugotovitev je bila, da po stanju voznikov pod vplivom pomirjevalnih sredstev nespretni pri opravljanju najnavadnejših manevrskih operacij, kot so n.p. parkiranje, ritenska vožnja, vožnja med dvema stebroma itd. Druga ugotovitev, ki je še nevarnejša je, da se avtomobilisti ne zavedajo, kako sta se jim pod vplivom pomirjevalnih sredstev zmanjšali psihična in fizična zavednost.

Ugotovljeno je bilo, da danes okrog 15 odstotkov avtomobilistov redno jemlje pomirjevalna sredstva, nekateri pogosto tudi večje količine, ker so pač ljudje nagljeni, da določeno količino povsem svojevoljno povečujejo. Toda

Letos «lavfarji» na kraškem pustu

Po prvih, skromnejših začetkih dobiva kraški pust vse večje razsežnosti in kvalitete. Vozovi so od leta do leta lepše izdelani, pa tudi zamisel morajo realizatorji dobro izbrati, da bo učinkovala pikasto in smešno, kot se pač za pust spodobi, saj je konkurenca iz leta v leto hujša.

Ker se vse domače sile usmerijo k izdelavi vozov, pa tudi zato, ker niso na Krašu nikjer več ohranjene kake posebne stare maske, si organizatorji prizadevajo, da bi pustni sprevod popestrili z maskami, ki jih povabijo od drugod. Tako so bili gostje kraškega pusta že kurenti s Ptujskega polja, lani pa se je pustnega sprevoda na Opčinah udeležila skupina kastavskih zvončarjev.

Letos so organizatorji kraškega pusta sklenili, da mask ne bodo iskali več tako daleč, ampak da bodo ostali kar na Primorskem, kjer tu pa tam še živi staro svetno pustovanje. In ker je najiminitivnejše primorsko pustovanje cerkvena lavfarja, bodo pač letos gostje kar lavfarji.

«Pust» z obleko iz mahu in z mlado smreko v rokah, ki pač pomeni obujanje življenja v naravi, konec zima in začetek pomladnega zelenja; «ta mršlanost» z obleko iz bršljanja; «ta trjesta» s trjem na obleki in s strahotno masko, «ta stara» in «ta stara» ki s staro metlo pometata pred lavfarji, kosmati «lamanti», «go-

spod» in «gospa», «ta loparjest» — pek z loparjem v roki in drugi. Oči se nam bodo vsekakor lahko napasle na njihovih lepo izdelanih lesenih maskah, živo poslikanih, pa tudi smeja po vsej verjetnosti ne bo manjkalo.

V FILMSKIH KROŽKIH

«Erotika underground» v La Cappella

Danes, v četrtek, 1. marca, jutri in v soboto ob 19. in 21. uri bo La Cappella Underground predvajala odlični ameriški film Johna Houstona «Lettera al Kremlino» (The Kremlin Letter, 1969).

Prihodnji teden bo krožek posvetil pozornost ameriškim erotičnemu «underground» filmu, saj pravi neodvisni avantgardni proizvodnji. V ponedeljek, v torek in v sredo ob 19. in 21. uri bomo lahko gledali antologijo z naslovom «Erotika underground USA», ki bo vsebovala naslednje filme: Rona Ricea «Chumlung» (1964), Brucea Bailliea «All My Life» (1966), Sana Brakhagea «Window Water Baby Moving» (1964), Brurrooms» (1967) in «Vivian» (1964) ter Hollisa Framptona «Artificial Cea Comerja «Looking for Mush-Lights» (1969).

NA SVETU JIH JE 250 MILIJONOV

Je levičarstvo dedna «napaka»?

Med «levičarji» so tudi slavni ljudje, kot na primer sam Leonardo da Vinci - Neandertalec pa je bil desničar

Beseda levičar ima dva pomena. Lahko pomeni politično levo usmerjenega človeka, lahko pa tudi človeka, ki bolj uporablja levo kot desno roko. Na prvi pogled bi se zdelo, da je teh ljudi zelo malo, da je levičar v tem smislu bolj redek pojav. In vendar ni tako, saj računski pravijo, da je na svetu najmanj 250 milijonov levičarjev. To se pravi, da je danes na svetu ljudi, ki jim je levičar bolj priročna kot desnica toliko, kolikor, šteje prebivalcev Sovjetske zveze. Ameriški znanstvenik Bryngelson pa se ne zadovolji niti s tem številom, pač pa meni, da je na svetu veliko več levičarjev, ker se po mnenju tega vseučiliškega profesorja vsak tretji otrok rodi kot levičar. In vendar se mnogi otroci kmalu privadijo uporabi desnice, ker jih k temu prisili vzgoja doma, v šoli, v vajejstvu itd., skratka v okolju, kjer se tovrstno levičarstvo jemlje kot nekakšna fizična napaka.

Toda niso vsi strokovnjaki istega mnenja, kot meni Amerikane Bryngelson. Mnogi psihologi trdijo, da je otrok ob rojstvu enak sposoben uporabljati levo in desno roko. V prvih mesecih življenja otrok uporabi tisto roko, ki je bliže levi, z desnico pa predmet, ki je bliže desni roki. Če bi starši to vedeli in pravilno ocenili, bi torej mogli oni odločiti o tem, ali bo otrok levičar ali desničar. Če bi v prvih mesecih življenja dajali otroku predmete v bližino desne roke, bo postal desničar, če bi pa hoteli, da bi otrok postal levičar, bi mu dajali predmete v bližino leve roke. Tako trdijo nekateri strokovnjaki, ki tudi pravijo, da se to ponekod že izvaja.

In vendar se zdi, da je bila desnica vedno bolj upoštevana kot levičar. Kosti desne roke nender-talca, ki je živel pred približno 50 tisoč leti, so bolj razvite od kosti leve roke. Na osnovi teh konkretnih ugotovitev znanstveniki postavljajo določene hipoteze. Niso vsi istega mnenja, toda mnogi menijo, da je bila desna roka že davno, davno »pravara« roka, torej tista, ki je imela v lovu in v borbi »glavno vlogo«, medtem ko je leva roka prišla manj v poštev in je torej mirovala. To je posebno veljalo v lovu, pa tudi pozneje v borbi, ko je baje »čutila srce«.

Pustimo to hipotezo, ki nas zares ne prepriča, kajti človek - lovec v levi za vsakdanji zalozag ni veliko pazil na srce in še manj je mogel paziti na srce, ko je kdaj pozneje spopadel z vrstnikom. Bolj zanimivo bi bilo povedati, da je tovrstno levičarstvo napaka ali ne.

Prav gotovo je, da «levičarstvo» ni velika napaka. Tudi med velikimi ljudmi je bilo nekaj levičar-

rjev in nobeden od teh ni imel občutka manjvrednosti, ker mu je leva roka bolj služila od desne. Še več, nekateri pravijo, da so med velikimi ljudmi bili levičarji zelo številni. Vzemimo na primer Aleksandra Velikega, vzemimo na primer Julija Cezarja, pa tudi veliki Leonardo da Vinci je bil levičar. Pravzaprav je bil Leonardo da Vinci svojevrsten fenomen. Risal in slikal je z desnico, pisal pa z levice. In to narobe, v obratni smeri kot pišemo mi, tako da je bilo treba pri prebiranju njegovih beležk uporabljati ogledalo, tako da so njegova dela, kadar so brali izvirnike, morali brati iz ogledala. Pa tudi veliki Benjamin Franklin je bil levičar, levičar je Charlie Chaplin, levičar je ameriški komik Danny Kaye, za katerega prav gotovo ne bi mogli trdit, da bi ga mučil njegov «kompleks levičarstva». Levičar je bil angleški kralj Jurij VI., levičar je bil pred nedavnim umrlj ameriški predsednik Harry Truman.

In vendar ne gre, da bi problem levičarjev opravili tako na enostaven način, ker da ta «napaka» ni povzročila kompleksa manjvrednosti. Zadeva levičarstva ali desničarstva je v tem smislu v precejšnji meri pogojena z razmerami, s katerimi se srečujemo vsak dan. Pomislimo le na neke malenkosti: kadar «normalni» desničarji odprejo vrata, je to prav navadna, normalna gesta. Za levičarja pa se vrata odpirajo na robove. Vzemimo nadalje vijak. Desničar ga zavija normalno, levičar pa «proti roki». In vsi asimetrični predmeti so za levičarja dokaj nepriročni. Angleški pisatelj Michael Barsley je našel celo vrsto neprijetnosti, s katerimi se srečuje levičar v našem svetu, ki je prirojen za desničarje. Te neprijetnosti je našel v knjigi, ki ji je dal naslov: «Človek, ki uporablja levo roko v svetu, ki uporablja desnico». Logično je, da se je angleški pisec «levičar» znešel nad desničarskim svetom. Ker se s tem ni zadovoljil, je ustanovil tudi združenje levičarjev in odprl v Londonu trgovino, kjer si more levičar kupiti «vse za levičarje».

Podobno trgovino so odprli v New Yorku in organizirali tudi gibanje za osvoboditev levičarjev. V tej trgovini najdemo najrazličnejše predmete, ki naj služijo levičarjem. Tu na primer dobimo palice za hokej za levičarje, tu dobimo odvijake za levičarje, tu dobimo celo čevonke knjižice z matrico na desni in s perforiranim delom na levi strani. Tu imajo tudi plakate na katerih vidimo najbolj popularne levičarje med sedanjo generacijo filmskih in drugih zvezd in osebnosti. Med

Prof. Irena Pavličeva o porabskih Slovencih

Poglavje iz zgodovine «Slovenske krajine» na Madžarskem kjer je sedem vasi, v katerih živi okoli 5000 Slovencev

Pred dnevi je Zveza kulturno - prosvetnih organizacij Slovenije priredila v Ljubljani predavanje o porabskih Slovencih. Predavala je prof. Irena Pavličeva, ki je po rodu iz Porabja in je pravkar dokončala izpopolnjevalno študijo v Sloveniji. Po predavanju so predvajali tudi dva kratkometražna filma, ki so ju posneli v Porabju.

Prof. Pavličeva je pojasnila nekatera poglavja iz zgodovine «Slovenske krajine» (domačini namreč tako imenujejo ozemlje ob reki Rabi, na katerem prebivajo Slovenci). Med drugim je poudarila: «Tisoč let smo živeli v izoliranosti, toda ostali smo Slovenci, Slovenci bomo ostali tudi naprej, saj nam je LR Madžarska dala enake pravice kot ostalim državljanom».

Na ozemlju ob reki Rabi v LR Madžarski je sedem slovenskih vasi, ki imajo skupno okrog 5.000 prebivalcev. Te vasi so: Gornji Senik, Sekalovci, Stevarovci, Slovenska vas in Vrica. Dolnji Senik je narodnostno mešan. V Monostru, ki je središče Porabja, živi 450 Slovencev.

Porabski Slovenci so se do nedavnega ukvarjali v glavnem s kmetijstvom, gozdarstvom in živinorejo, danes pa so mnogi našli

zaposlitev v industriji. Zanimivo je, da tisti, ki so zaposleni v industriji, ne zapuščajo svojega rojstnega kraja. Na delo v industrijska središča se vozijo z avtobusi, zvečer so zopet doma in se lahko udeležujejo v kulturnem društvu.

Največja popolnoma slovenska vas v Porabju je Gornji Senik. Tu aktivno delujejo pevski zbor in godba na pihala, ki sta znana daleč naokoli. Gostovala sta celo v Budimpešti. Pevski zbor je gostoval tudi v Sloveniji. Na Gornjem Seniku imajo tudi skrbno urejeno knjižnico. Tu sta nižja in višja ljudska šola, srednja šola pa je v Monostru. V šoli poučujejo tudi knjižno slovenščino, na srednji šoli v Monostru imajo slovenski dijaki svoj krožek.

V vseh slovenskih vaseh so se do današnjega dne ohranili starodavni slovenski običaji, katerim zlasti v zadnjem času posvečajo veliko skrb. Zlasti značilne so predpustne sege. V Stevarovcih nameravajo urediti krajevni narodopisni muzej.

Tudi verski obredi so v slovenskem jeziku. Župnik v narodnostno mešanem Monostru je Slovenec.

V Sakalovcih imajo zelo delovno mladinsko folklorno skupino, ki je lani sodelovala tudi na festivalu v Belčinih v Sloveniji. V Stevanovcih pa imajo kar dve takšni skupini, mladi, so in otroško.

Javni napisi so dvojezični. Na prvem mestu je napis v madžarskem jeziku, na drugem pa v slovenskem. (Na filmskem posnetku, ki so ga pokazali po predavanju, smo videli, da je dvojezičen napis tudi na občinskem uradu).

To je le nekaj fragmentarnih podatkov, ki so povzeti iz predavanja prof. Pavličeve in iz razprave, ki je predavanju sledila in pri kateri so sodelovali poznavalci porabske stvarnosti.

Prirediteljem, ki so poskrbeli za tako pomembno predavanje — in, seveda, tudi prof. Pavličevi, je zaslug za to, da smo se poglabili seznanili z življenjem te najmanjše slovenske narodnostne skupnosti v zamejstvu. Želeli bi, da bi temu koraku sledili še drugi.

m. k.

Oskar Kogoj v Koelnu

V Kromberškem gradu se je večeraj končala razstava industrijskega oblikovalca Oskara Kogojja. Razstavo je priredil gorški muzej. V četrtek, 22. februarja, pa so v Koelnu odprli svetovno razstavo najbolj uspešnih otroških igrar, na kateri sodeluje tudi mladi slovenski oblikovalec iz Mirna pri Gorici. Kogojev vzorec otroške igrice, ki jo izdeluje domača tovarna »Jadrin« Cibičan v Mirnu, je bil deležen laskavega priznanja. Oskarja Kogojja vabijo, da bi razstavljal tudi v muzeju uporabne umetnosti v Beogradu.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Goričan Silvester Komel je razstavljal v Beogradu

Ko je slikar Silvester Komel iz Nove Gorice konec leta 1971 skupno z Zvestom Apolloniom razstavljal v ljubljanski Mestni galeriji (razstava je imela velik odmev), je sprožil zanimanje tudi pri beograjskih galeristih in likovnih kritikih. In tako je tudi prišlo do zadnje Komelove razstave v Beogradu, ki so jo odprli v petek, 16. februarja t. l. in je trajala do danes.

Čeprav je Komel doslej imel doma ali v tujini že 12 samostojnih razstav in je sodeloval na 30 skupinskih, je bilo beograjsko vabilo zanj pomembno priznanje: znano je namreč, da v Beogradu živi in ustvarja okrog 900 slikarjev in da so razstavnici prostori, ki jih v samem središču ni veliko, ves čas zasedeni ter si je težko priboriti možnost za razstavo.

Na otvoritvi razstave v Beogradu, ki se je je udeležilo okrog sto ljudi, sta avtorja iz Slovenije spremljala tudi umetnostni kritiki Stane Bernik in oblikovalec Oskar Kogoj skupaj s še nekaterimi slikarstev prijatelji. Razstava, ki je bila urejena po izboru in namisti Staneta Bernika in za katero imata zasluge predvsem kustos Vladimir Rošić, je bila v domovini Kolarčeve ljudske univerze, znamenite kulturne ustanove na Studentskem trgu, v kateri razen predstavljanj in velikih plovov prireditelj tudi izbrane koncerte in razstave, tako da njeni prostori tako redno vedno «sumijo» od kulturnega občinstva.

Slikar Komel je to pot razstavljal 17 del iz svojega zadnjega stvarjalnega obdobja in sicer 7 olj in 10 platen v akrilnih barvah. Njegova dela, tako tista srednje formata, kot tista velikih dimenzij (na primer «Spomin na obzorje», akril - olje, 1972 ali pa «Dramatičnost prostora», akril - olje 1972) so s smiselno postavljene in v primeri ter lepi dvorani prilepi do polnega, učinkovitega izraza.

Komelova razstava v Beogradu je privabila tudi predelata tamošnjih akademije za likovno umetnost prof. Pavloviča, znane kritike kot sta Šteja Demegri, Zoran Manevici idr., pa tudi prof. Staneta Bernika iz Novega Sada (nekdanji «srbski Aten»), kamor bodo prinesli Komelovo razstavo, ki bo tam odprta 15. marca.

Za razstavo v Beogradu so prireditelji izdali tudi katalog s sliko avtorja in njegovimi podatki, dva »Enobitna reprodukcija« in v jedrnatu in jasno napisano predstavitev umetnika Komela iz pod peresa Staneta Bernika.

TOMAŽ PAVŠIČ

S POTI PO BLIŽNJI ISTRI

V grožnjanskem predoru pridelujejo sedaj gobe

Trije podjetni in poštvalni bratje iz Bosanske krajine

Že 36 let je od dne, ko je poslednji vlak spihpal po ozkojih progi od Trsta do Porečja in skozi predore na njeg. Eden teh predorov je v Portorozu, drugi v Grožnjani. Predor v Portorozu, ki je dolgo let sameval, že deset let služi inž. Dragoslavu Gagiću kot bogata farma, na kateri prideluje gobe. Pri njem je nekaj časa delal tudi Alaga Samardžić, moč iz Bosanske krajine, ki se je navdušil za pridelovanje gob po zgledu portoroškega inženirja, ki je vsekakor pionir za vzgajanje gob v tunelu.

Alaga Samardžić in njegova brata Hussein in Muhamed so se lani julija lotili zahtevnega dela. Najprej so najeli opuščeni predor, ga očistili blata in drugih sesedkov, nato so predor na obeh straneh zaprli, postavili so nadalje veliki sterilizator za gnoj in napeljali ogrevanje po predoru, končno so navozili kongskega gnoja, ki je edini ali najboljši za to rabo. Po gnoj pa so morali v Tolminu, kajti v tem delu Istre nihče več ne redi konj.

Vse to je tri mlade podjetne Bosance veliko stalo. Toda nekaj prihrankov so imeli od dela v tujini in doma, ostalo pa so napravili z lastnimi močmi in z izredno poštvalnostjo, saj celo gospodinjke posle opravljajo sami, da bi porabili čim manj sredstev. Vrh tega so najmlajšega poklicali še k vojakom, tako morata sedaj vse delo opraviti Alaga in Hussein.

Vse kaže, da so podjetni bratje Samardžić uspeli. V njihovem predoru rastejo gobe. Kdor pa ve, kaj je goba, ve tudi, da delo z njo ni lahko. Res je, goba je tisti priročni, ki veliko nese, ker v tovrstnih farmah goba raste vse leto. To da pri gobi ni počitka. Tudi sredi noči moraš biti vedno pripravljen, kajti le nekaj ur zamude in pridelek ni več za na trg, vsaj cene nima več tiste, ki bi jo sicer imel.

In še nekaj, kar velja za Samardžiće. Njihov ogrevalni sistem v grožnjanskem predoru je preprost in zahteva zavzetost celega človeka. Res je, da smo pod zemljo, kjer ni nevarnosti mraza, še najmanj ledu, toda gobe rastejo pri določeni temperaturi in zato morajo biti peči stalno zakurjene. Kakor vidimo, je dela veliko in rezultati napora in velikih naložb so tu, vprašanje je le, kako bo šel pridelek v promet, ko pa ni na tem področju dovolj zanimanja pri ustreznih združnih in trgovskih podjetjih. Vrh tega ni od Grožnjane do potrošniških centrov primerno prometne zveze, Samardžići pa ne razpolagajo z lastno motorizacijo. Zato bi bilo zares krivično, če bi podjetni bratje morali občepti, morda celo odjenjati zaradi premajhnega zanimanja v določenih krogih, ko gre vendar za pridelek, ki bi po vsebini v bližini turističnega področja mogel iti zelo naglo in dobro v promet.

T. F.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne vztrajajte pri drznih načrtih, ki lahko omajajo vaš položaj. Prijatelj vam bo pripravil presenečenje.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ploden dan za osebe, ki se ukvarjajo s trgovino. V večernih urah boste doživeli presenečenje v družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne skušajte si pridobiti vse na svojo stran, saj niste sami. Spor med prijatelji.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Jeza in nestrpnost lahko pokvarita razpoloženje. Bodite bolj realisti, ker boste

te sicer nastradali. LEV (od 23.7. do 22.8.) Velike možnosti za dober zaslužek. Spreten odgovor vas bo za trenutek spravil v zadrego.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Uspeh na novem delovnem področju. Preživeli boste prijeten večer v družbi prijateljev.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Mnogo problemov boste rešili, toda s tem ni rečeno, da ste delo opravili. Zanimiva diskusija.

SKORPION (od 24.10. do 22.11.) Velika dinamčnost: izkoristite jo za dokončno rešitev opravka. Ne

ka oseba se bo posebno zanimala za vas.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) O pravke boste imeli z organizacijskimi problemi. Iz starih napak boste povzeli koristne zaključke.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Živčna vzmirjenost vas bo ovirala v današnjem poslu. Zadovoljite boste rešili družinski problem.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne ki predlog bo vzbudil v vas zaupanje. Realni pogledi in sentimentalni odnosni utegnejo preprečiti razočaranje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Zanimive ideje, ki bodo naletele na odobravanje. Ljubljana oseba vam bo tokrat v moralno oporo.

(Nadaljevanje na 6. strani)

ČETRTEK, 1. MARCA 1973

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditelj; 18.30 Nove plošče resne glasbe; 19.00 Nabožna oddaja; 19.30 Pisani baločki; 20.00 Sport; 20.35 G. Giacosa - J. Komac: «Najmočnejši» (komedija); 22.30 Zabavna glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Jutranja glasba; 8.40 Sola; 9.00 Stare skladbe; 10.00 Melodije; 11.15 Orkester; 11.30 Plesna glasba iz Romagne; 11.45 Poje Renato; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 14.15 Plošče; 14.35 Juke box; 15.00 Oddaja za mladino; 15.20 Plošče; 16.40 Pevci lahke glasbe; 17.00 Mladinski klub; 17.45 Kulturni ustvarjalci; 18.00 Ob juke boxu; 19.00 Male skladbe velikih mojstrov; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.40 Orkester; 21.00 L. Brown: «Priča»; 21.20 Strani iz albuma; 22.00 Domača diskoteka; 22.30 Slovenski trio.

NACIONALNI PROGRAM 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Plošče; 9.15 Vili in jaz; 11.30 Kratki teden; 14.09 Četrtni program; 15.10 Glasbeni program za mladino; 20.20 «Andata e ritorno»; 21.15 Politična tribuna; 22.30 Koncert Trža

SPORT ŠPORT ŠPORT

ODBOJKA

V MOŠKI C LIGI

KOŠARKA

TEDENSKI PREGLED

NOGOMET

TEDENSKI KOMENTAR

Sodnik oškodoval Kras

To je bila poslovilna tekma L. Milica

Scalola Mantova — Kras 3:2 (8:15, 15:8, 16:14, 14:16, 15:11)
SCAIOLA: Marini, Benedini, Celovolo, Tanadini, Rossi, Ghirardi, Caffi, Redolfini, Portoli, Bettoloni.
KRAS: Franko, B. in L. Milica, I. in L. Budin, Grilane, Usaj, Vesnaver, Zadnik in Živec.

SODNIK: Ghezzi; stranski: Mazzoni; zapisnikar: Leggeri.
Sopad med gasilci iz Mantove in šestorki Krasa je bil izredno tople. Srečanje je trajalo več kot dve uri in končni seštevki točk je bil 68:66 v korist domačinov. Ekipi sta si bili izredno izenačeni in samsko pristransko sojenje stranskega sodnika je bilo v tej izenačenosti odločilno, da sta dragoceni točki ostali v Mantovi. Srečanje je bilo za obe ekipe izredno važno, saj se je šlo za še nadaljnji obstanek v tej ligi.

Čeprav sta bili obe šestorki psihološko obremenjeni sta zaigrali odlično. Zmagovalci so odigrali svojo letošnjo najboljšo tekmo in najboljši med njimi je bil Lucijan Milica. To pa je bila, žal, njegova poslovilna tekma za Kras, preden bo obelke vojaško suknjo. Odhod Milice bo za Krasvece nenadomestljiv izguba v preostalih dveh prvenstvenih nastopih. Proti Libertasu iz Trsta ne bo kaj iskati, odločilo pa bo srečanje v Gorici z Galdinjem, ki je prav tako v nevarnih vodah kot Kras.

G. F.

Mlade odbojkarice Bora so v nedeljo poskrbele za presenečenje. Na stadionu «L. maj» so premagale doslej še edino neporaženo ekipo v tej skupini Azzurro iz Gorice. Kot je letos že navadno pri Tržačankah so tudi to tekmo odigrale okrnjene. Trajala je (kot pretekli dve) kar pet setov. Slovenske odbojkarice za ta nastop zaslužijo več kot pohvalo. Posebej pa so se izkazale Bizjakova, Prašljeva in tudi Lapornikova. Vse tri so v nedeljo odigrale svojo najboljšo tekmo.

Sam začetek srečanja ni obetala kaj prida ugoden konec. Gostje so s hitro igro in odlično obrambo dobesedno zmedle domačinke. Povsem drugačnim razpletom smo bili priča v drugem nizu. Domačinke so bile v vseh pogledih enakovredne tekme. Dobro in izenačeno odbojko sta prikazali obe šestorki tudi v nadaljevanju. Na nemem koncu pa so bile gostje nekako bolj prišebile in zanesljive.

V četrtem setu so Tržačanke prikazale najboljšo odbojko. Vse je delovalo dobro in se najbolj sprejem, ki je omogočil tudi dober napad, ki je najboljšo orožje slovenskih zastopnic. Zadnji del igre je spet potekal pod znakom izenačenosti, dober napad Bora pa je pripomogel k njegovi končni zmagi.

G. F.

MLADINSKE KOŠARKARSKE LIGE

Naše ekipe okrnjene zaradi zimskih iger

Mladinci Bora so zapravili možnost za zmago

MLADINCI

Ardita GO — Bor 74:55 (33:23)
BOR: Francica 14, Kalc 2, Kosmi 16, Vatovec 12, Barazutti 11, Oblak.

PROSTI METI 11:14.
Z okrnjeno postavo so borovci v soboto gostovali v Gorici, kjer so igrali proti US Arditi. Kores, bolan, Hrvat, zaposlen, Klobas, neupravičen: te odsotnosti so bile odločilne, kajti v nasprotnem primeru bi bila zmaga možna.

«Plavis so zadovoljili le v streljanju prostih metov (11:14).

DEČKI

SABA — Polet 61:37 (29:20)
POLET: S. Daneu, Piccini, E. Daneu 15, Ferluga 14, Leniša, Rismond 8, Brišček, Raufer.

PROSTI METI 1:8.
SABA je favorit v tem prvenstvu. Naloga Poleta je bila toraj težka. Do 5. minute drugega polčasa so bili celo enakovredni, nato pa so vidno popustili.

V polovici vrstah so dobro igrali Daneu, Ferluga in Rismond.

Servolana — Bor 74:23 (36:14)
BOR: Udovč 2, Canciani 4, Bruno Furlan 13, Gombac 2, Renato Furlan 2.

PROSTI METI 1:14.
Vse kaže, da je smučanje postalo pravi «boom» za naše športnike. Spravili skupaj pet košarkarjev postaja vse večja težava. In to se je tudi v nedeljo zgodilo z Borom. Vsa povelja zato petim nastopajočim borovcem, ki se posebno Cancianiju in Gombacu, da so obdržali poraz v dostojnih mejah.

Italsider — Kontovel 83:20
KONTVEL: Nabergo, Regent 5, Starc 7, Ban 7, Bukavec, Ukmar.

Težave tudi za Kontovel. Večina košarkarjev je nastopila na zimskih igrah. Kontovelca trenerja sta tako ostala s šestimi igralci, kar je bilo proti visokim in izkušenim nasprotnikom zares premalo. Italsider namreč starta kot favorit v tem prvenstvu.

PRIJATELJSKA TEKMA
Italsider — Polet

Drevi bo v telovadnici CIFAP.

Pet ligaških porazov naših peterk

Tesna zmaga Borovih naraščajnikov v Nabrežini

D LIGA

V Benetkah je šlo, kot je moralo iti: Borovi košarkarji so zgubili proti močnejši ekipi INA Crick. Kratkotrajni trenerja Marja: «Igrali smo brez centra. Bili smo brez moči pri lovljenju odbitih žog.»

«Fajban si je opomogel?»
«Zelo dobro je igral. Upajmo, da bo v formi za prihodnja srečanja na domačih tleh, ko bomo skušali le osvojiti prvi točki v tem prvenstvu.

Trstu je bil derbi za prvo mesto med benetškimi Lido Sansonom in Don Boscom Motori Plet. Zmagali so Benetčani, ki so sedaj prvi na lestvici s štirimi točkami prednosti. Cianocolori pa se je moral zelo potruditi, da je lahko po moral daljšjo premagalo Jesolo.

IZIDI: Crick INA — Bor 66:46, Don Bosco — Lido Sanson 61:70, Cianocolori — Jesolo 80:75, Treviso — Virtus 81:79 p.p., Pro Pace — Fiamma 78:80.

LESTVICA: Sanson 24, Virtus in Cianocolori 20, Crick INA in Don Bosco 18, Hannibal 16, Pro Pace 14, Jesolo 12, Treviso 10, CUS PD in Fiamma 6, Bor 0.

PRIHODNJE KOLO (4. 3.): CUS Padova — Treviso, Fiamma PD — Bor (11.00), Lido Sanson — Hannibal, Don Bosco — Pro Pace, Jesolo — Crick INA, Virtus — Cianocolori.

G. F.

MLADINCI

Poraz tudi v Gorici!
Trener Rudes: «Bilo je pričakovati. Igrali smo z okrnjeno postavo. Nekateri so zboleli, drugi smučajo. Bila je to lepa prilika za osvojitve prvih točk.

PRIHODNJE KOLO (4. 3.): Italsider — Lloyd Adriatico, Splügen Brauln — Tigers GO, Radici Arte B Ardita, Itala — POM, Bor — Ferroviario (3. 3. ob 20.30).

DEČKI

V nedeljo se je začelo prvenstvo dečkov. Vse tri naše nastopajoče ekipe so imele velike težave, ker so bile istega dne tudi slovenske zimске igre.

SKUPINA A
IZIDI: CG Studenti — Don Bosco 35:48, Polet — SABA 37:61, Polet — Lloyd Adriatico.

LESTVICA: SABA in Don Bosco 2, SGS, Polet in Lloyd Adriatico 0.

PRIHODNJE KOLO (4. 3.): Don Bosco — Polet (11.15), SABA — Lloyd Adriatico, Polet: CGS.

SKUPINA B
IZIDI: Kontovel — Italsider 20:83, Servolana — Bor 74:23, Inter 1904 — Juventus 78:21.

LESTVICA: Italsider, Servolana in Inter 1904 2, Bor, Kontovel in Juventus 0.

PRIHODNJE KOLO (4. 3.): Juventus — Kontovel (12.30), Italsider — Servolana, Bor — Inter 1904 (3.3. ob 19.00).

PRIJATELJSKA TEKMA
Bor — Sokol 50:43

V prijateljski tekmi v Nabrežini med naraščajniki je Bor premagal presenetljive Nabrežince s sedmimi točkami razlike. Igralci Sokola so pokazali velik napredek, predvsem pa Šibelja, ki je dosegel 25 točk. Najboljši strelac

7. ZSI V ŽABNICAH
SPDT obvešča društva, ki so za 2. dan ZSI prijavili svoje tekmovalce SAMO za veseladom, da se sprejemajo DATES, v četrtek, 1. marca ob 20. do 20.30 v UL. Geppa št. 9, naknadna vpisovanja za SMUK.

Prijavilo se lahko le tisti, ki so že na startnem seznamu veseladom (brez vpisnine).
Novovpisani tekmovalci bodo startali zadnji, upoštevajoč naravni vrstni red osebnih startnih števil.

DRUGE ŠPORTNE VESTI NA ŠESTI STRANI

NAMIZNI TENIS

Drevi Sokol proti ekipi CUS

Čez teden dni odločilno srečanje Sokol-Julia za 1. mesto

Danes se nadaljuje moški namizni teniški turnir, veljaven za Tržaški pokal. Sokolova ekipa bo igrala na domačih tleh proti tržaškemu CUS. Srečanje bo vsakek odločilno za zmagovalca. V drugi skupini pa bo prvo mesto nedvomno osvojila ekipa S. Michele A, ki ni manjših resnih konkurentov.

Izidi četrtega kola:
Sokol — S. Michele B 5:2
Julia — CUS 4:3
S. Michele A — S. Marco 7:0

Skupina A: Sokol A, Julia 6, CUS 2, S. Michele B 0.
Skupina B: S. Michele A 6, S. Marco 2, Trevisino 0.
Prihodnje kolo (danes): Julia — S. Michele B
Sokol — CUS (ob 21. uri)
Trevisino — S. Marco S. J.

ODBOJKA

V 1. ženski diviziji

Sloga na vrhu lestvice

Sloga — Asfir 3:2

(15:10, 15:8, 6:15, 9:15, 15:10)

SLOGA: Busletta A. in G., Carli L., Ferluga Z., Gregori L. in M., Grgič S., Guštin S., Milkoč V., Krizmančič D., Padovan M.

Po tem kolu vodi na lestvici še

v Borovih vrstah je bil Bruno Furlan (14 točk).

OBVESTILA

SPDT obvešča, da bo 2. dan zimskih iger na progi «dell'Angelo» v Zabnicah, kakor lani. Na lestvici ni prišlo do bistvenih sprememb in torej trenutno ni ekipe, ki bi se ne borila za napredovanje ali se otepla izpada.

Naše ekipe so igrale razmeroma dobro, le Breg je bil doma premagan. Po 17 pozitivnih tekmah je

Viatar Primorja šloka je v nedeljski tekmi proti proseškemu Libertasu ubranil tudi ta ostri in nizki strel nasprotnega napadalca

V NEDELJO V NOGOMETNEM NARAŠČAJNISKEM PRVENSTVU

Druga zaporedna zmaga Brega

Kljub borbeni igri neuspeh Gaje in Vesne

Breg — Cremcaffè 2:0 (1:0)
STRELEC: v 26. in v 40. min. Lovriha M.

BREG: Ota, Zobec, (Žerjal), Klun, Lovriha P., Zafran, Košta, Bržan, Kraljič, Lovriha M., Strnad in Jež.

CREMCAFFÈ: Carli, Moro, Cherchia, Stocovar, Bartoli, Dol Bono, Blasi, Santalea, Sulic, Budicin, Balzano, 13 Codarin.

SODNIK: Rizzatti (TS).
Breganski naraščajniki so v svojem drugem prvenstvenem nastopu dosegli drugo zaporedno zmago. Sodični Cremcaffè se je predstavil na

igrišču z nekaterimi igralci iz mladinskih vrst. Trener Zanon je torej računal pred tekmo na ves izkupiček. In tudi začetek igre je kazal na to. Cremcaffè je začel hitro in ostro, kar je presenetilo «plave», ki so z lahkoto že dvakrat premagali Tržačane. Vses prvi polčas so si skušali diktirati tempo igre. Brežani so postopoma «rasli» in so se nekakrat zelo učinkovito približali nasprotnikovim vratom, predvsem z razigranim in požrvalnim Kraljičem.

V drugem polčasu je bilo drugače. Brežani so se uigrali in so popolnoma zmedli goste. V tem delu srečanja so pokazali res kakovosten nogomet. Oba zadetka je dosegel Mavrič Lovriha, ki je tokrat igral s številko 9 in je bil hladnokrvna v odločilnih trenutkih. Kpže, da mu ta številka pristaja. Dobro so zaigrali vsi, vendar je bil Kraljič med vsemi najboljši.

IST

Vesna — Giarizzole 0:2 (0:2)

VESNA: Eva, Zuliani, Ferluga; Alessio, Tenze, Lanza; Košta, Žerjal (Kovačič), Zucca, Sodomaco, Biagi, 12 Švab.

GIARIZZOLE: Pischian, Inglessi, Cumani; Scodiegio, Sussi, Podgornik; Sinigalia, Predonzani, Lenarduzzi, Sussi, Rovatti.

Strelec: v 15. min Rovatti in v 20. min Sinigalia.

Vesna je v nedeljo nezaznovo klomila pred ekipo Giarizzole, ki je že od vsega začetka merila na neodolčen rezultat. Krizani so bili vsi tekmo enakovredni nasprotnikom, le da jim je v odločilnih trenutkih manjkala izkušnost.

V prvem polčasu so domačini začeli s polno paro in so spravi večkrat v nevarnost Tržačane, ki pa so si kmalu opomogli in so sprožili vrsto protinapadov. In prav v dveh protinapadih so dosegli zadetka, ki sta popolnoma spravila na kolena Krizane. Ti so si vrh tega še zapravili enajstmetrovko.

V drugem polčasu so «plavi» stalno napadali, a brez uspeha, tako da so lahko Giarizzole odnesle, sicer z nekoliko sreče, ves izkupiček. Naj še omenimo, da je tekmo vodil zelo negotov sodnik.

Pri Krizanih sta nekoliko za-

bilo tako konec nepremagljivosti «plavih» na domačih tleh. Zadnjič so bili premagani doma lani, 5. decembra.

Z zmago nad neposrednim tekmecem za izpad si je Zarja nekoliko opomogla, čeprav je njen položaj na lestvici še vedno kočljiv.

Primorje si je z zadnjo zmago povečalo svoj naskok tudi na lestvici za pokal Flio, saj ima zdaj

12 točk, proseški Libertas, ki mu sledi, pa le 7.

Vesna je opravila razmeroma pozitivni nastop, vendar si z remiznim ni bistveno popravila svojega mesta na lestvici.

IZIDI: Flaminio — Isonzo 0:1, Breg — Libertas 0:2, Zarja — Aurisina 1:0, Fogliano — Portuale 1:1, Muggesana — S. Canzian 1:1, Inter SS — Campanelle 1:0, Libertas Prosek — Primorje 0:1, Vesna — Sagrado 0:0.

LESTVICA: Isonzo 27, Inter SS in Primorje 25, Sagrado 24, Muggesana in S. Canzian 23, Fogliano 21, Campanelle 20, Libertas in Portuale 18, Vesna, Flaminio in Zarja 17, Aurisina in Breg 16, Libertas Prosek 13.

PRIHODNJE KOLO: Primorje — Inter SS, Portuale — Muggesana, S. Canzian — Vesna, Campanelle — Libertas Prosek, Isonzo — Fogliano, Sagrado — Flaminio, Aurisina — Breg, Libertas — Zarja.

V goriški skupini so bile uspešne vodeče ekipe in sprememba na lestvici ni bilo. Juventusina je osvojila dragoceno točko, s katero lahko ekipa zdaj diha nekoliko bolj sproščeno.

IZIDI: Audax — S. Rocco 1:2, Ziracco — Torneane 2:1, Villanova — Estudine 0:3, Aurora — Pro Farra 1:1, Juventusina — Natisone 0:0, S. Marco — Valnatisone 5:0, Piedimonte — Vetroresina 2:0, Lucinico — Cividalese 1:0.

LESTVICA: Pro Farra 32, San Marco 31, Lucinico 30, Cividalese 28, Torneane 26, S. Rocco 24, Natisone in Piedimonte 21, Audax in Juventusina 18, Estudine in Valnatisone 16, Aurora 15, Villanova 11, Vetroresina 9.

PRIHODNJE KOLO: S. Rocco — Juventusina, Torneane — Lucinico, Valnatisone — Piedimonte, Estudine — Ziracco, Pro Farra — Villanova, Cividalese — Aurora, Vetroresina — Audax, Natisone — San Marco.

3. AMATERSKA LIGA

SKUPINA N
Duino je še povečal svojo prednost. Gladko je premagal Union, ki je v povratnem delu prvenstva dosegel v štirih tekmah kar 3 poraze in le en remi.

IZIDI: Lib. Sv. Marko — Roianese 2:0, COOP — Esperia 0:0, Demacori — Cartimavo 0:0, ACEGAT — Libertas Rocol 1:1, Union — Duino 0:3.

LESTVICA: Duino 22, Cartimavo in Libertas Sv. Marko 18, Demacori in ACEGAT 14, Esperia 13, Union 9, Roianese 8, COOP 7, Libertas Rocol 5.

PRIHODNJE KOLO: Union — Libertas Sv. Marko, Roianese — COOP, Esperia — Demacori, Cartimavo — ACEGAT, Duino — Libertas Rocol.

SKUPINA O
Primorec je presenetil tudi v nedeljo, saj je prisilil k delitvi točk tretjevršni Virtus.

IZIDI: Fimma — GMT 1:3, Edicolore — Opicina Supercaffè 1:6, Libertas — Opicina — Zaula 1:2, Stock — Perugino 2:0, Virtus — Primorec 1:1.

LESTVICA: Opicina Supercaffè 22, Stock 21, Virtus 18, Zaula 16, GMT 13, Edicolore 11, Libertas Opicina in Perugino 8, Primorec 7, Fiamma 4.

SKUPINA P
Costalunga je dohitela S. Anno po zmagi nad Olimpico, ki je igrala nepopolna. Tudi v tej tekmi je pri Olimpici prevladala živčnost, saj je moral sodnik izključiti Ukmarja in Košto, ki tako tudi v nedeljo ne bosta igrala.

IZIDI: Libertas Barkovlje — Bar Veneto 2:1, Domio — Libertas Sv. Sergio 6:0, Costalunga — Olimpia 2:0, Giarizzole — Don Bosco 1:1, S. Anna — Breg 3:0.

LESTVICA: S. Anna in Costalunga 21, Libertas Barkovlje 16, Giarizzole 12, Domio, Don Bosco, Olimpia in Libertas Sv. Sergio 7, Bar Veneto 6, Breg B izven konkurence.

PRIHODNJE KOLO: S. Anna — Libertas Barkovlje, Bar Veneto — Domio, Libertas Sv. Sergio — Costalunga, Olimpia — Giarizzole, Breg B — Don Bosco.

B. R.

OLIMPIJSKE IGRE

DUNAJ, 28. — Prihodnje zimске olimpijske igre v Innsbrucku bodo stale, po računih avstrijskih strokovnjakov, približno 6 milijard lir.

Dr. Aleksander Gala — Peter

Partizanski zdravnik

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Tako so tudi sedaj, ko so partizani osvobodili ta košček Dolenjske, delali naprej kot doslej, čeprav iz Ljubljane niso prejeli nikakršnih direktiv več. Naši so jih pustili čisto pri miru. Če bi se kdo odločil in vstopil v partizansko vojsko, bi ga seveda z veseljem sprejeli, silili pa ni nihče nikogar. Verjetno je bil tak odnos zelo koristen, ker smo prek njih imeli legalne zveze z Ljubljano. Obenem pa to kaže veliko nemogoč upokojenosti, ki je bil večni v zadregi, saj nikoli ni mogel opazovati vseh niti, kaj šele obdržati jih v svojih rokah.

Prvi vtisi o osvobodjenem ozemlju so bili pravi ugodni. V teh nekaj urah sem doživel toliko kot že dolgo ne. Dan se je nagibal k poznemu popoldnevu. Ibi je bilo treba še zelo dolgo na Tisovec, so rekli. Kje je to, si nisem znal predstavljati, bita bi moral nekje blizu Korina v Suhi krajini.

Tako sva se odpravila z Vesno najprej proti Muljavi, pri čemur se nama je tudi Stefan (Golob). Vodil nas je mlad deček, ki se je predstavil za kurirja. Dodelili so nam ga z nalogo, da nas odpelje v Glavni štab, kjer je bil tudi štab grupe Notranjskih odredov. Tjaka namreč pošiljajo zdravnike, kjer jih nato Glavni štab razporedi v partizansko enoto, ki se nima svojega zdravnika.

Vrgel sem suknjič prek ramen, saj je bilo toplo, kajti sonce je bilo še visoko. Bilo je okoli 4. ure popoldne. Hodili smo kar po cesti proti Muljavi. Zrak je bil miren, poln vonja po zvezi zorani zemlji. Bilo mi je kar ugodno, saj sem bil zares lahko zadovoljen, da se je moj odhod iz Ljubljane in prihod na partizansko ozemlje tako lepo končal.

Opazoval sem ljudi, ki so delali na polju. Niso se dosti menili za posamezne strele, ki jih je bilo slišati od Stične. Kmalu pa je streljanje postalo žalostnejše. Nisem se še prav zavedel, kaj se dogaja, ko so se usule kroglice mimo nas. Spremljevalci so trdili, da letijo prav po nas. Sam tega nisem opazil. Imel sem še premalo izkušenj v teh stvareh. Vse je bilo tako novo in drugače, kot sem bil vajen doslej.

Gledal sem ljudi, ki so ali bežali z njiv proti Muljavi ali pa urno nakladali vozove s pokošeno travo in orodjem, vendar se ozirajoč v smeri streljanja.

Dokler je prihajalo streljanje še od daleč, na nas ni napravilo posebnega vtisa. Naš spremljevalec kurir nas je hitro pomiril, rekoč, da se ne izplača vznemirjati se, češ da je vsak dan tako. Tako smo sicer previdnejši, vendar brez posebnega strahu nadaljevali pot, ki nas je na srečo vodila stran od področja borbe. Kasneje sem zvedel, da je imel Stajerski bataljon tistega dne borbo z Lahi blizu Stične. Pravili so, da je komisar bataljona Dušan Kveder, ki sem ga poznal že od prej. Potem je nekdo omenil, da se je Kveder boril tudi v Španiji, kar nam je seveda vtilvalo še večje zaupanje.

Pot nas je vodila skozi smrekov gozd in dalje med polji in travniki proti vasi Krka. Pogosto smo naleteli na zaseke in prekopano cesto. Vožnja po cesti ni bila mogoča: potrebno bi jo bilo najprej očistiti od podrhtev dreves in zasuti jarke. Kmetje so se glavne ceste izogibali in uporabljali stranske, le njim dobro znane poti, po katerih so se vozili na delo in na polje ter odvažali prideleke.

Na cesti je bilo kar nekaj živahno. Srečali smo dosti

partizanov, večinoma so hodili peš, včasih se je kdo pripeljal na kolesu. Vsi so bili prijazni, nihče nas ni legitimiral ali vprašal, kam smo namenjeni. Ljudje, ki smo jih srečevali po poti, so nas pozdravljali z dvignjeno pestjo in z besedami «Smrt fašizmu!» in mi smo jim odgovarjali «Svoboda narodu!» Moram priznati, da se mi je ta pozdrav zdel splošno nekoliko dolg. Toda izgovarjali so ga vsi tako naravno in z glasom, ki je dajal vtis, kot da je taka navada že od nekdaj. Vsebinska pozdrava je prav vse, kar je takratni človek čutil in za čemer je stremel. Prav hitro sem se ga tako navadil, da se mi je zdel stari način pozdravljanja povsem neprimeren.

Imel sem vtis, da so ti sicer mirni kraji oživali. Blizina borbi, ki so se tu vsak dan odvijale že nekaj časa, je vzdrževala pridne kmečke ljudi. V njihovo življenje so se vpletali doslej neznan dogodka. Ni bilo več miru in vsakdanjosti, ki so ju bili vajeni. Regljanje strojnico, votlo razbijanje min in bomb jim je naenkrat obrnilo ustaljeni tempo življenja. V njihovem govorjenju in delu je bilo opaziti nemir in negotovost.

V vasi Krka sem srečal prvega znanca. Poznal sem ga sicer le navidez iz Maribora, kjer je bil plačilni natakav v Grajski kavarni. Srečala sva se na cesti kot stara znanca. Čeprav ni vedel več o meni kot to, da sem študiral medicino in kot študent obiskoval lokal, kjer je služboval, se me je prav iskreno razveselil. Tudi jaz sem ga bil vesel.

Brž je povedal, da je od tu doma in da je že nekaj časa partizan. Ko je izvedel, da prihajam v partizane kot zdravnik, me je brž povedel k nekemu bolniku, ki je bil potreben zdravniške pomoči. Tako sem odšel od svojega prvega pacienta na osvobodjenem ozemlju. Bilo pa ni nič čudnega. Takih in podobnih primerov sem kasneje še mnogo doživel. Vse je bilo za zelo nemirnarjen tur na hribčiču (furnek), že zrel, vendar ves boleč in z močno oteklinjo. Pokrit je bil s trpotčevim listom, stari ljudskim zdravilom proti prisadu in mnogim</

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 83 382
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasi oddelke TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dana»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.—
letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6

1. marca 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/VI
«ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi
Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno 200, upravnih 300, legalnih 400, osmrtnice in soznanja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržsko in gorisko pokrajino se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZIT - Trst

HEATHOVE IN LYNCHVE TEŽAVE PRI REŠEVANJU IRSKE KRIZE

Oživiljanje gverile v Ulstru Politične volitve v Južni Irski

Ostrostrelec ubil angleškega vojaka v Belfastu - Umor 13-letnega dečka - Lynch in volitve

LONDON, 28. — Doslej neznan o-
strostrelec je danes ubil nekega an-
gleškega vojaka v eni od največjih
belfastskih ulic, to je v Crumlin Roadu.
Nič ne videl osebe, ki je streljala,
oziroma iz katere smeri je prišla
krogla.

Ubiti vojak je bil tako imenovan
«lollipop soldier», to je vojak, ki je
spremljal otroke na poti z doma v
šolo in nazaj. Neki drugi vojak pa
je bil davi ranjen, ko je skupaj s
patrujo v kateri je bil, padel v neko
gverilsko zasled.

V ospredju javne pozornosti pa je
še vedno umor nekega 13-letnega de-
čka v mestu Neuryju, ki leži ob meji
z Irsko republiko. Tu so angleški vo-
jaki streljali na nekega neznanca, za

katerega so trdili, da jih je napadel
iz zasede. Istočasno je z drugega na-
dostropa neke hiše padel na cesto 13-
letni deček, ki je bil hudo ranjen
in je pozneje umrl v bolnišnici. An-
gleški vojaki so se skušali približati
kraju, kjer je obležal deček, toda
morali so se umakniti pred pobes-
relo množico katoličanov.

Angleške vojaške oblasti so pozne-
je skušale prepričati javnost, da gre
za dečka, ki je bil gverilec in ki je
v resnici streljal na vojake.

Zdi pa se, da ta verzija ne od-
govarja resnici, ker obstaja magne-
tofonski posnetek, ki neizpodbitno do-
kazuje, da je bil strel en sam, in
sicer tisti, ki je dečka podrl.

V katoliških krogih pravijo, da bo

do zahtevala formalno preiskavo o tem
dogodku. Takih preiskav je bilo do
sedaj zelo malo. Zadnja je bila v
februarju lani, potem ko je angleška
vojaška streljala na množico katoličan-
ov v Londonderryju ter ubila 13
ljudi.

Dares so bile v Irski republiki (EI
RE) politične volitve, ki jih je pred-
časno napovedal južnoirski premier
Lynch. Izidi volitev bodo znani jutri
okoli poldne.

Lynch je napovedal volitve, ker bi
si hotel zagotoviti večino v južno-
irskem parlamentu — «Dailu» — ki
šteje 144 članov. Doslej je Lynch,
oziroma njegova stranka «Fianna Fail»,
razpolagal s 69 poslanci. Opozicijski
stranki «Finn gail» in laburistična
stranka sta šteli 50, oziroma 17 po-
slancev. Lynch je mogel vladati, ker
je bila opozicija razdeljena in ker
je mogel računati na šest neodvisnih
glasov (dve poslanski mesti sta bili
nezasedeni).

Južnoirski premier skuša doseči z
današnjimi volitvami absolutno veči-
no, ki naj bi podprla njegovo politi-
ko. Kot smo že pisali, ta politika
sloni na tesnem sodelovanju z lon-
donsko vlado z namenom, da se čim-
prej reši severnoirski politični
in gverilski kriza. V ta namen je Lynch
že odstopil od vrste stališč, ki so
do večera radežno veljali pri irskih
katoličanih. Med drugim se mu je
že posrečilo ukiniti tisti člen južno-
irske ustave, ki predvideva privile-
girani položaj za katoliško cerkev.
Privilegirani položaj rimske cerkve na
Irskem je bil vedno tri v peti za
protestante. Lynch je nadalje precej
ostro nastopil proti voditeljem skupi-
ne «provisionals» irske republikanske
vojske (IRA), ki delujejo v Ulstru,
a se zalegajo v Južno Irsko. Več
takih voditeljev je že priprtil. V
zameri za to popuščanje pa je Lynch
dosegel od angleškega premiera Hea-
tha, da se vprašanje Severne Irske
obrnava v angleško-irski dimenziji.

Danes se je pred nekim posebnim
dubinskih sodiščem končala obrava
proti nekemu angleškemu držav-
ljanu in nekemu bivšemu irskemu po-
licistu, ki sta bila obtožena, da sta
posredovala reki tuji državi (Angliji)
tajne podatke o organizaciji IRA. Sam
Lynch se je bil zavedel pri svojih
pogovorih s Heathom, da njegov so-
besednik več ve, kot on sam, o juž-
noirski gverilci na ozemlju Dužne
Irske.

Južnoirski oblasti niso hotele za-
ostriži odnosov z londonsko vlado
(Anglež John Wyman, ki je bil da-
nes obsojen, je bil član urada «MI 5»
angleške obveščevalne službe) ter so
se omejile na zelo preproste obtožbe.
Angleški vohun in njegov irski po-
magač sta bila obsojena na 3 mesece
zapore.

Včeraj je dopotoval v Beograd na večdnevni obisk znani japonski filmski režiser Akira Kurosava (na desni)

DOKAJ STROGA RAZSODBA KAZENSKEGA SODIŠČA

Tri leta zapora fašističnim atentatorjem ki so postavili bombo v sedež PSI v Brescii

Požar v milanski fakulteti za kemijo - Spopadi med policijo in fašisti na rimski univerzi

BRESCIA, 28. — Sodišče v Bre-
sciji je obsodilo na tri leta in 10
dni zaporne kazni in na plačilo 120
tisoč lir globe šest fašističnih aten-
tatorjev, ki so 4. februarja letos
postavili peklenjski stroj v sedež fe-
deracije PSI v Brescii.

Obsojeni so 20-letni študent Ales-
sandro D'Intino, 21-letni študent Ro-
berto Agnelli, voditelj skupine «A-
vanguardia Nazionale» v Brescii,
20-letni študent Kim Borromeo, sil-
kar Franco Frutti, brata Adalberto
in Danilo Fadini. Obsojeni so bili
zaradi nedovoljene posesti orožja,
večkratnih tatvin in povzročitve po-
škodbe v obtežljivih okoliščinah.

Frutti in Danilo Fadini sta bila ob-
sojena tudi zaradi nedovoljene po-
sesti orožja. Vsi bodo morali plačati
stroške za proces in povrniti škodo
do zasebnim strankam, o kateri
bodo odločili na civilnem procesu.

Javni tožilec je med svojimi za-
ključnim govorom zahteval za vsa-
kega obtoženca 4 leta in 5 mese-
cev zaporne kazni zaradi ne-
dovoljene posesti orožja.

Fašistični pretepači so včeraj po-
noči podtaknili požar v arhivu mi-
lanskega študentskega gibanja
na fakulteti za kemijo milanske dr-
žavne univerze. Na srečo so se u-
službenci vseučilišča takoj zavedeli

nevarnosti in so pogasili požar pre-
den bi lahko povzročil večjo škodo.
Preiskovalci so ugotovili, da so
skrajni razbili okensko sipo, vdrl
v arhiv, nato pa so polji dokumen-
te v bencinu in jih zagajali. Na
srečo je škoda majhna: nekaj
knjig in letakov na pol ožganih.

To ni prvi atentat na fakulteti za
kemijo milanske univerze. Še lani
so fašistični skrajneži podtaknili
požar po vrsti spopadov z leva-
rskimi študenti.

Tudi na rimski univerzi so iz-
bruhnili spopadi med desničarskimi
skrajneži in policijo. Študentje, ki
so vpisani v skrajnosedničarsko or-

terizma.
Obtožnica je dolžila Echeverrio,
da je pripadnik baskovske gverilske
organizacije ETA, da je odrgel
bombo v neki lokal. Cloveskih žr-
tev sicer ni bilo, toda lokal je bil
popolnoma uničen. Razsodba bo mo-
ral potrditi vrhovni poveljni šest
vojaške oblasti (Burgos).

LIZBONA, 28. — Lizbonsko poseb-
no sodišče je obsodilo pet mladincev
na kazni do šest let zapore za za-
rad njihove dejavnosti proti sedaj
politični in družbeni ureditvi
Portugalske. Posebna komisija za
pomoc političnim zapornikom, ki
steje v svojih vrstah pomembne
predstavnikne odvetočnik, zdravni-
kov, pravnikov itd., je obsodila
ravnanje oblasti s političnimi pri-
porniki.

Rešilni avto v avtobus: šest mrtvih pri Prishtini

PRISTINA, 28. — Šest ljudi je
izgubilo življenje pri trčenju neke-
ga rešilnega avtomobila z avtobu-
som, ki je prevažal potnike. Do ne-
seče je prišlo na ovinku blizu Pri-
štine. Vse osebe, ki so izgubile živ-
ljenje, so se peljale z rešilnim av-
tom. Vzrok nesreče še ni znan.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOLESTARSTVO

Eddy Merckx še vedno povečuje svoj naskok

Svojo prednost si je priboril predvsem z odbitki

NUORO, 28. — Eddy Merckx je
v zadnjih dveh dneh še povečal
svoj naskok nad drugouvrščenim
Van Springelom in postavil hipote-
ko nad končno zmago na dirki po
Sardiniji. V večerajšnji poletni na-
kronometer si je belgijski as cel-
dnevno precej neopornito potego: pri
startu se je malomarno zamudil
pri pregledu kosla in zgubil 10"
etapo pa je kljub temu osvojil 3.
sekundo prednosti nad Van Spring-
lom. V drugi večerajšnji poletni ni
prišlo do bistvenih sprememb: sku-
pina najboljših je privzela na cilj
po precej mirnem poteku etape in
Van Linden si je zagotovil še tret-
jo etapno zmago. Van Springel in
Merckx sta se tudi tokrat udeležila
sprinta v borbi za odbitke in Eddy
si je zagotovil drugo mesto pred
nasprotnikom.

Da Merckx ne izpusti nobene pri-
ložnosti pa je bilo znova na dani
dan. Etapa ni bila razgibana,
konec je bilo pričakovati, zaradi hu-
de strmine pred ciljem. Ko pa se
je glavina spustila v odlični
sprint, je De Vlaeminck sicer pre-
magal Ritterja, Merckx pa se je
še enkrat dokopal do tretjega me-
sta in do 10" odbitka. Njegova pred-
nost nad Van Springelom je sedaj
že narasla na 41", ostali, z Gösto
Pettersonom na čelu, pa so že da-
leč za prvima.

Vrstni red poletape na kronome-
ter:
1. Merckx (Molteni) 19'58"
2. Van Springel zaost. 1"
3. Lazzano 18"
4. Boifava 21"
5. Bergamo 26"
Poletapa Cagliari — Janusei:
1. Van Linden (Rokado) 4'13'35"
2. Merckx
3. Van Springel
4. Bergamo
5. Poggiali zaost. 3"
Peta etapa: Lanusei — Nuoro

(118 km):
1. De Vlaeminck (Brook) 4'13'45"
2. Ritter
3. Merckx
4. Bitossi
5. Motta
Skupna lestvica po 5. etapi:
1. Merckx (Molteni) 19'21'35"
2. Van Springel zaost. 41"
3. G. Peterson 2'21"
4. Poggiali 2'40"
5. Simonetti 2'38"
6. De Vlaeminck 4'14"
7. Houbrecht 5'01"

PLAVANJE

RIM, 28. — 10. in 11. marca
bo v Carmagnoli mednarodno ma-
dinski plavalno srečanje tekmo-
valcev, rojenih leta 1958 in mlaj-
ših, med Italijo in Z. Nemčijo.

ATLETIKA

GENOVA, 28. — Carlo Arrighi
je postavil v dvoranj v Genovi
nov italijanski državni rekord v
skoku v daljino z značko 7,62 m.
Prejšnji rekord je bil za 10 cm
krajši.

VATERPOLO

RIM, 28. — V Kampnu, na Ni-
zozemskem se bo 2. marca začel
mednarodni vaterpolski turnir, ka-
terega se bo udeležila tudi Ita-
lija.

SMUČANJE

ALBERTVILLE, 28. — Franco-
ska smučarska zveza je suspendi-
rala devet svojih reprezentantov,
ker se niso hoteli udeležiti neke-
ga manj pomembnega tekmoval-
nja. Prvotno so nameravali ka-
znovati 17 tekmovalcev.

ZANIMIVA RAZSODBA SODIŠČA V CATANII

Policija lahko strelja le v opomin

Sodišče oprostilo pet moških, ki so žalili
agenta, ker sta neupravičeno streljala vanje

CATANIA, 28. — Policija lah-
ko le občasno uporabi orožje, ko
ima opravka z malopridneži ali
s sumljivimi ljudmi, vsekakor pa
lahko strelja samo v opomin. Ta-
ko je razsodilo sodišče v Cata-
nii pod predsedstvom dr. Sneider-
bauerja, ki je oprostilo pet mla-
deničev obtoženih, da so se uprili
in žalili javnega funkcionarja.

Dogodek, ki je spril pred so-
dišče Angela Fontabianco, Salva-
toreja Emanueleja, Salvatoreja
Amata, Nicolaja Zagameja in Sal-
vatoreja De Pasqualeja se je pri-
petil 29. septembra lani. Pod-
častnik in agent javne varnosti
sta zamenjala Fontabianco in to-
varše za tatove in sta jima za-
čela slediti s svojim avtomobi-
lom. Med zasledovanjem sta po-
licista nekajkrat ustrelila proti
vozilu mladenčev in ga zadela.
To je seveda razkročilo moške, ki
so ustavili avto, stopili do agen-
tov in jima povedali, da bi jih
jim povedal vsakdo, če bi poli-
cist streljal proti njemu brez raz-
loga. Policista pa sta ju prijavila
sodišču zaradi napada in za-
litve javnega funkcionarja. Sod-
niki so jih oprostili, ker niso s
svojim ravnanjem kršili določil
kazenskega zakonika.

Razsodba sodišča v Catanii je
pomembna, ker poudarja, da a-
genti lahko streljajo prvi le v
okoliščinah, ki jih predvideva za-
kon in le v opomin, kar pomeni,
da morajo streljati v zrak. V
zadnjih časih pa se dogaja, da
policisti kar radi segajo po oro-
žju, ko gre za manifestacije stu-
dentov in delavcev. Milan in Tu-
rin, kjer je en študent umrl, en
delavec je bil hudo ranjen, ne-
kak drugih pa laže ranjenih, sta
le zadnja dva primera, v kate-
rih so policisti streljali in zadeli
manifestante.

Da se povrtno ne pravi, o
kateri je razpravljalo sodišče v
Catanii. Sodni zbor je bil mne-
nja, da sta agenta s svojim ve-
denjem povzročila ostro reakcijo
petih mladenčev. «Lahko bi bili
zaprosili po radiu za pomoč, na-
mesto da bi segli po orožju in
streljali proti avtomobilu obto-
ženca». Javni tožilec je zahte-
val za vsakega obtoženca dve leti
zaporne kazni, sodniki pa niso
bili istega mnenja in so sprejeli
v celoti stališče obrambe.

Soproga ranila Carlosa Monzona?

SANTA FE (Argentina), 28. —
Vse kaže, da je soproga ranila v

ponedeljek ponoči svetovnega bok-
sarskega prvaka srednje kategori-
je Carlosa Monzona. Po ostrem spo-
ru s prvakom je žena segla po
samokresu, dvakrat streljala in ga
zadela v desno ramo in v desno
roko.

Vest, da je Monzon ranjen, je za-
čela krožiti po mestu Santa Fe se-
le včeraj popoldne. «Uradna» ver-
zija trdi, da se je svetovni prvak
ranil sam, ko je čistil svoj samo-
kres, a malokdo v Argentini ver-
jame trditvam Monzonovega men-
zerja. Kot poroča tisk, je najbolj
verjetno, da je Marcela Beatriz
Monzon streljala proti soprogu iz
ljubosumnosti.

Po izjavah prvakovih prijateljev
kaže, da bo Monzon v kratkem
okrevljal in bo nadaljeval svojo ka-
rierio tako uspešno kot doslej, sumi-
ljivo pa je dejstvo, da časniki
ne smejo obiskati svetovnega prv-
ka v kliniki, kjer leži ranjen. Med
časnikarji je razširjeno mnenje, da
se Monzon ne bo mogel več tako
učinkovito boriti na ringu. Prepri-
čani so, da bosta ranil vplivali na
prvakov moč in vprašujejo se, ali
se bo lahko marca srečal v Parizu
z Maxom Cohenom in maja z Emi-
lom Griffithom.

Je levičarstvo?

(Nadaljevanje s 4. strani)

temi sta na primer Kim Novak,
Betty Grable in tudi Caroline
Kennedy.

Ko že govorimo toliko o te-
žavah levičarjev in o tem, ali se
ta «napaka» more odpraviti, bo-
mo navedli zelo preprost pako-
moček, ki ga more uporabiti ma-
mica brž ko ugotovi, da je njen
otrok levičar. Zličko, ki je sicer
ravna, ukrivki tako, da jo mora
otrok nositi v usta le z desno.
Sicer so tovrstne žličke že na raz-
poloju v trgovinah, toda v prime-
ru če ne moremo priti do takšne
žličke, ukrivimo eno izmed nor-
malnih žličk.

Za konec še eno vprašanje. Je
ta pojav deden? Se pravi, se ta
«napaka» prenaša s staršev na
otroka? Raziskovanja, ki so jih
vršili v Franciji pravijo, da je to-
vrstno levičarstvo dedno. Če sta
oče in mati desničarja, sta le
dva odstotka možnosti, da se ji-
ma rodi sin ali hči, ki mu je
bolj priročna leva kot desna ro-
ka. Če pa je eden od staršev le-
vičar, je obilnih 17 odstotkov
možnosti, da se jima rodi otrok
levičar, če sta pa oba levičarja,
je kar 46 odstotkov možnosti.

KOŠARKA

Polfinale PPP
15 točk prednosti
za Jugoplastiko

SPLIT, 28. — Jugoplastika je v
prvi tekmi polfinala pokala pokal-
nih prvakov premagala italijanskega
zastopnika Mobilquattro s 96:81.
Razlika je sicer precej velika, ven-
dar dopušča tudi Italijanom nekaj
možnosti v povratni tekmi. Jug-
plastika je na vsak način zgubila
priložnost, da bi si z visoko zmago
zagotovila nastop v finalu. Po
prvem polčasu je (predvsem po za-
sluzi izrednega Pruga) vodila je
s 16 točkami prednosti, ko pa si je
ta igralce nabral štiri osebne na-
pake, ni bilo nikogar, ki bi se lan-
ko zoperstavil visokima italijanski-
ma centroma. Kljub temu na je bil
naskok Jugoslovanov sredi druge-
ga polčasa že 22 točk, Italijani pa
so ga zmanjšali na 12. Sodnika (Švi-
car in v Jugoslovan, ki je v zadnjem
trenutku nadomestil Sovjeta), sta
bila precej čudaka pri rekaletih
odločitvah in ni mogoče reči, da
Jugoplastiki kdove kaj omagala,
čeprav imajo tudi igralci Mobil-
quattro marsikateri razlog, da se
ne strinjajo z njunim sojenjem. Naj-
boljša strelca tekme sta bila Rato
Tvrđić in De Rossi s 24 točkami.

NOGOMET

V VIAREGGIU

Fiorentina polfinalist

VIAREGGIO, 28. — Fiorentina in
Crystal Palace sta prva polfinali-
sta mladinskega nogometnega tur-
nirja v Viareggio. Fiorentina je
nirja v Viareggio. Fiorentina je
danes premagala madžarski Ujpest
z 2:1 (0:0). V njeni postavi je bilo
z 2:1 (0:0). V njeni postavi je bilo
6 prvotnih igralcev, manj ka-
pa je Caso. Angleži so za prvo-
senalstvo izločili lanskega zmaga-
valca, praško Duklo z 1:0. Česko
moštvo je sicer več časa napada-
lo, Crystal Palace pa je zmagal
predvsem zaradi italijanske tak-
tike. Jutri bosta na sporedu drugi
 dve četrtfinalni tekmi: Lanerosi
— Steaua in Bologna — Benfica.

Mlada jugoslovanska nogometna
reprezentanca under 23 je zgubi-
la danes v tekmi za pokal UEFA v
Atenah z grško reprezentanco z 0:2.

Mogočna manifestacija delavcev in študentov

Govorniki na sindikalnem zborovanju. Pri mikrofenu član osrednjega vodstva sindikalne federacije GGIL-CISIL-UIL Marianetti. Ob njem sta tržaška sindikalista Rutigliano (desno) in Di Turo (levo)

(Nadaljevanje z 2. strani)

obenem pa ohranili svoje parazitarne privilegije.

Zato pa so gospodarji našli do-
brega zaveznika v tej vladi, ki
skuša zlomiti delavsko gibanje.

Vzroki krize so tudi evropski in
mednarodni. Italijanski gospodar-
stvo je lapečevalo močnejšim ZDA
in dolarju; danes plačujemo za
interesno vojno med najmočnejši-
mi kapitalističnimi družbami, ki se
prepriajo za svetovna tržišča.

Tri vojni so italijanski gospodarji
šibki in skušajo rešiti svoje polo-
žaje s tem, da zapuščajo celotne
sektorje in celotna ozemlja. Jug
in Trst sta v tem smislu dovolj
zgovoren primer.

Zato pa je pomembno stališče
italijanskega sindikalnega gibanja,
ki postavlja v ospredje vprašanje
«demokratskega načrtovanja» v go-
spodarstvu in želi preko poga-
janj usmeriti naložbe IRI in družb
z državo soudeležbo. V tem ok-
viru se bodo sindikati in Rimu za-
vezeli pri vladi, CIPE in drugih
organih, da bi v Trstu čimprej
zagradili «vodilno» industrijsko po-
djetje pri Orehu. Vprašanje Trsta,
njegovega pristanišča, ladjejadnic
in pomorskih prog, je namreč «vse-
državno vprašanje», ker zadeva pla-
nilno bilanco in zunanjo trgovino,
mednarodni promet in njegove raz-
vojne možnosti.

Marianetti je to poudaril pomen
boja za novo zunanjo politiko, pro-
ti fašizmu za demokracijo.

«Delavski razred je dal Italiji
ustavo in mi jo bomo branili, ob-
enem pa jo bomo obogatili z iz-
kušnjami naših bojev in delavskih
svetov», je poudaril in pri tem po-
hvalil prisotnost velikega števila
mladih, predvsem dijakov.

«Zaključim pa je z mislijo o Trstu:
«Vašemu mestu koristi več tak boj,
danesnje zborovanje, kot vse tri
barvne zastave, s katerimi so vam
skušali prikriti resnost vašega dru-
žbenega položaja. Trst ne potrebuje
šovinizma, temveč resnične vloge
v okviru Evrope. Njegova vloga je
biti most med narodi in gospo-
darstvi. V boju za priznanje tega
se lahko ustvarijo najširša zavezni-
štva.»

V zvezi s splošno stavko v Trstu
se je včeraj sestala komunistična
svetovska skupina v deložnem
svetu Furianje - Julijske krajine
in zahtevala, naj delžna vlada iz-
razi svojo solidarnost stavkajočim
delavcem ter podpre njihove zahte-
ve. V ta namen pa naj delžna vla-
da izpolni vsaj svoje obljube sin-
dikalnim organizacijam.

Omejitve prometa za škedenjski pust

Zaradi praznovanja škedenjskega
pusta je župan odredil vrsto za-
danih prometnih ukrepov. Prepov-
vedena bo vožnja vseh vozil v na-
slednjih urah: danes, 1. marca od
15. ure do 2. ure, v nedeljo, 4.

marca od 14.30 do 3. ure, v to-
rek, 6. marca od 14.30 do 2. ure
in v sredo, 7. marca od 15.30 do
20. ure bo promet prepovedan v
območju, ki ga omejujejo nasled-
nja križišča: Ul. Svevo - Ul. Baia-
monti - Ul. Ronchetto - Ul. Giaco-
metti, Ul. Soncini - Ul. Vigneti -
Ul. Carpineto - Ul. Vigneti -
Ul. Ratto della Pileria - Ul. Giar-
dini - Ul. Ponticello, Ul. S. Lorenzo
in Selva - Ul. Paltaco in Ul. Car-
pineto - Ul. Valmaura.

Izjemno bodo smela krožiti po
Ul. Servola vozila, namenjena v li-
varno Italsider (vozniški pa bodo
morali dokazati, da tam delajo),
ter avtobusi ACEGAT samo do nek-
danje zadnje tramvajске postaje
pod škedenjskim.

Dne 6. marca in 7. marca od 13.
ure do 20. ure bo prepovedano par-
ketno vozilo v Ul. Soncini
in Ul. Servola, da se bo laže od-
vijal sprevod pustnih voz.

Seja repentbarskega občinskega sveta

Sinoči je bila seja repentbarske-
ga občinskega sveta, ki je z ve-
čino glasov odobril občinski pro-
gram za leto 1973, soglasno pa pri-
spevek za pomoč Vietnamu, pro-
testno resolucijo zaradi atentata na
sedež CGIL ter izraz solidarnosti
sindikalnim organizacijam ob več-
ratnji splošni stavki. Podrobneje
bomo še poročali.

DEBELUHI

«Čas je, da se končajo vse
diskriminacije proti nam, saj
smo ljudje kot vsi drugi, zato
je v veljavi zanosom govorila
ne ravno vika (tehta namreč
101 kg) španska gospa Jaime,
ki je dala pobudo za ustanovi-
te «gibanja za osvoboditev de-
beluharjev». «Ni pravično, da
imamo na taboru le omejeno
število modelov oblačil, še hu-
je pa je z avtomobili: komaj
sedeš na stol, že se vdre pod
tvojo težo, da o problemih raz-
sežnosti sp